

Kristillinen miestenlehti 6/07 5,50€

Tosimies

Hessu Laaksonen: Valoa kansalle! 4

**Pellervo Lukumies
– omaperäinen kirkkotaiteilija ja ajattelija 24**

Christian Men's Network 30 vuotta 30

► KUSTANTAJA

Faktapro Oy
PL 4, 02941 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
fax (09) 512 20 33
info@faktapro.fi

► TOIMITUS

PL 4, 02941 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
fax (09) 512 20 33
toimitus@tosimies-lehti.fi

► PÄÄTOIMITTAJA

Kimmo Janas
GSM 050 912 73 32
kimmo.janas@tosimies-lehti.fi

► NEUVOTTELUKUNTA

- Petri Aalto
(International Christian Chamber of Commerce)
- Martti Ojares
- Heikki Ranssi
(Helsingin NMKY)
- Jorma Reinikainen
(Helsingin Raamattukoulun Miesfoorumi)
- Samuel Saresvirta
(Christian Men's Network)
- Esko Saxelin
(Missionuoret)

► ISSN 1458-3224

► PAINO

Satakunnan Painotuote Oy
Ratastie 6, 32800 Kokemäki

► ILMOITUSMARKKINOINTI

Mesax Marketing
Kiesikuja 12, 01200 Vantaa
puh. (09) 876 61 06
fax (09) 875 11 91
GSM 040 519 46 70
email: mxe.saxelin@pp.inet.fi

► ILMOITUSHINNAT

(+ alv 22 %)

	mv	2-väri	4-väri
1/1	1.150 €	1.350 €	1.600 €
1/2	670 €	850 €	1.000 €
1/4	400 €	500 €	570 €
1/8	240 €	270 €	350 €

► TILAUKSET

Kestotilaus: 30 € (6 numeroa/vsk)
Määräaikaistilaus: 35 €
tilaukset@tosimies-lehti.fi
www.tosimies-lehti.fi

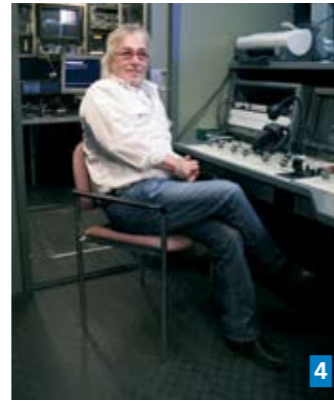
► KANSI

Miesten asema on pistänyt miittelääksi kirkonisiä jo aikojen alusta lähtien.

Sisällys

6/2007

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Valoa kansalle
- 6 Joukossa ajattelu kirkastuu
- 8 "Jumala on kaupunkinsa keskellä"
Kirjamesukirkko
- 10 Petsamoon ja takaisin
- 12 Soturit tanssivat paratiisilinnun tahdissa
- 14 Tosimies kuuntelee
- 15 Kaksiteräinen miekka
- 16 Suomen vauhdikkain hengemies?
SM-mies ja talliajaja saarnaajana Sallassa
- 18 Jeesuksen luonne, osa 5
Jeesuksen ritariisuus
- 19 Tapahtumia Tosimiehille
- 20 Mönkijöiden suosio rajussa kasvussa
- 21 Sopanen!
- 22 Lyhyestä virsi kaunis
- 24 Pellervo Lukumies
– omaperäinen kirkkotaiteilija ja ajattelija
- 26 Tosikuvat
- 29 Suomi 90 vuotta
Mitä maamme historia opettaa kansalaisille?
- 30 Christian Men's Network 30 vuotta
- 32 Miestä väkevämpää Seinäjoella
- 34 Tosimies lukee
- 36 Hapankaalia ja Amerikan pekonia

▲ Hessu Laaksonen haluaa tuoda valoa kansalle, joka pimeydessä vaeltaa.

▲ Rovaniemen saksalaishautausmaa Petsamossa.

▲ ATV-ajoneuvojen eli mönkijöiden suosio on rajussa kasvussa Suomessa.

▲ Maalaamisen vastapainoksi Pellervo Lukumies kalastaa, marjastaa, tekee puutarhatöitä ja hoitaa tyttärensä hevosia. Ikäisekseen hän onkin hyväkuntoinen mies.

▲ Miestä väkevempi -tapahtuma keräsi Seinäjoki Areenalle lähes 3000 miestä.

Pääkirjoitus

TAAKKA KANTAEN

Viime kuukausien keskustelua on hallinnut huoli nuorison – varsinkin poikien – syrjäytymisestä, ja sen hälyttävistä purkautumistavoista.

Aivan liian helposti syytetään vanhempia tai opettajia välinpitämättömyydestä nuorten ahdistuneisuutta kohtaan. Totuushan on kuitenkin, että suomalaiskansalliseen tyyliin valtaosa pojista pitää pahanolon sisällään eikä kerro siitä muille. Koulumenestys saattaa olla loistava, mutta sisällä kaihertaa tyhjyys, tarkoituksettomuus, jopa tuska. Hälyttävien merkkien tulkinta on useimmiten todella vaikeaa ellei suorastaan mahdotonta.

Jos tunnemme voimattomuutta, emmekä osaa helpottaa lastemme elämää, kannattaa muistaa, että on Yksi, joka auttaa niin meitä kuin lapsiamme, jos vain annamme Hänelle siihen mahdollisuuden.

Haluan tässä yhteydessä kiittää niin lukijoita kuin ilmoittajiakin kuluneesta vuodesta. Hiljennytään nyt joulun viettoon ja ladataan akkuja läheistemme seurassa.

VALOA KANSALLE

Kimmo Janas

Kun Seinäjoella asuvalta Hessu Laaksoelta kysyy, mitä hän tekee työkseen, tulee vastaus nopeasti ja takeltelemta: – Tuon valoa kansalle, joka pimeydessä vaeltaa.

Vuonna 1951 syntynyt Laaksonen vietti lapsuusvuotensa Helsingissä. Musiikki vei Hessun aikoinaan mukanaan, ja sitä kautta avautui valaistusmaailma. Varsin merkittävä työnantaja tuohon aikaan oli silloinen Ulkomaankauppaliitto, jonka työt veivät miehemme milloin Tukholmaan, milloin Lontooseen tai Pariisiin. Toinen työllistäjä olivat rockbändit, joiden keikkojen valotekniikasta Hessu Laaksonen vastasi. Ehtipä Hessu olla mukana myös Hanoi Rocksien parilla viimeisellä turneellakin.

Seinäjoen kaupunginteatterin johtaja näki vuonna 1983 Mikko Alatalon shown ja tuli keskustelemaan Laaksonen kanssa yhteistyömahdollisuuksista.

Seuraavana olikin vuorossa 10 vuotta Seinäjoen teatterin suuren puolen valovastaavana.

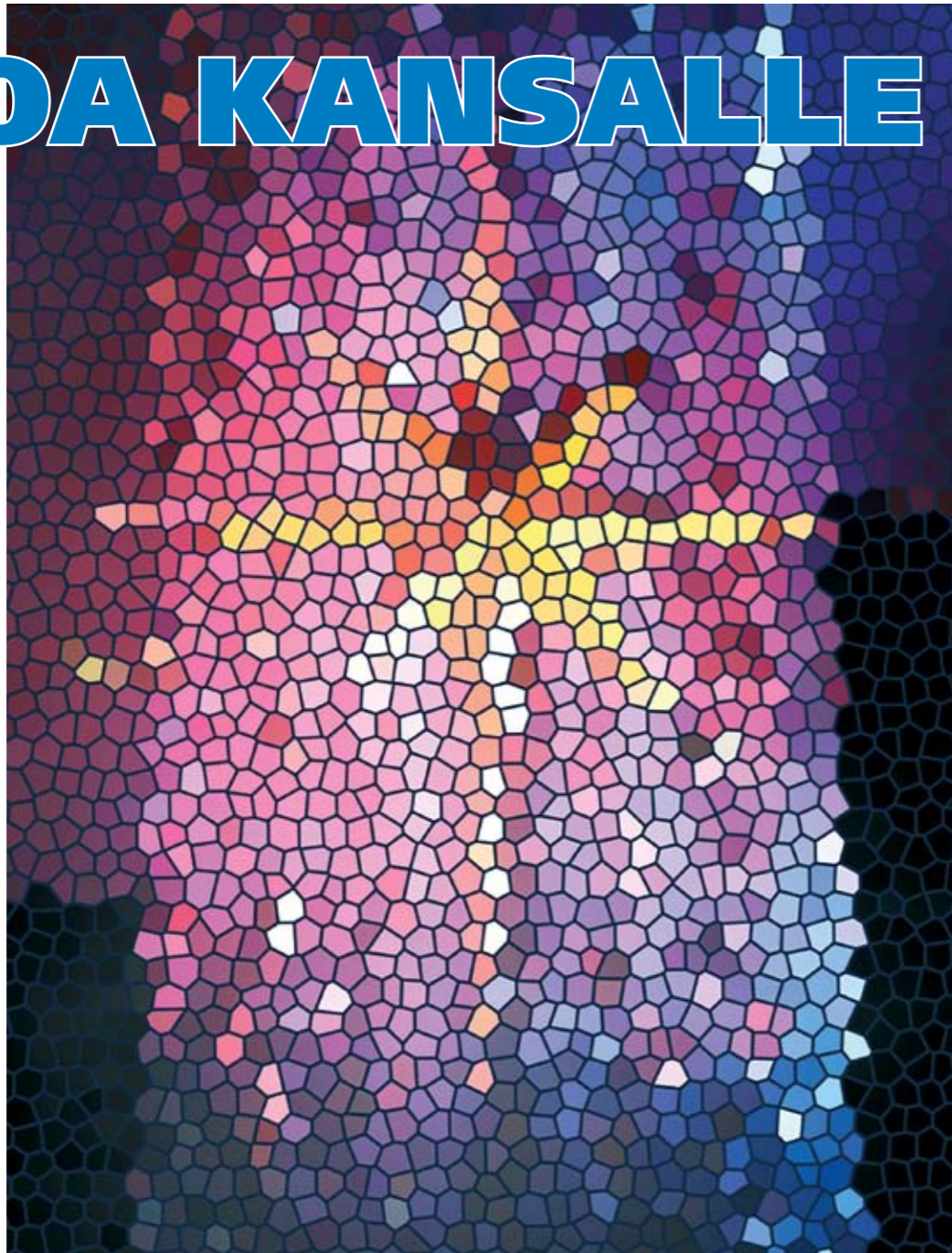
– Teatteri antaa valaisijalle opin ymmärtää asioita ja sen, mikä valaisijan tehtävä on teatterimaailmassa. Valohan ei saa olla itsetar koitus, vaan sen tulee tukea ja luoda tunnelmia teatteriesitykseen.

Villinä ja vapaana

Vuonna 1995 Laaksonen jäi freelanceriksi, kun kyselyt näyteikkuna- ja myymälävalaistuksiin alkoivat lisääntyä. Ensimmäinen oma valotilateos, 'Hohde' rakennettiin Seinäjoelle vuodenvaihteessa 95/96.

– Jälkeenpäin olen miettinyt, mitä tuo 'hohde' tarkoittaa. Se-

► Hessu Laaksonen mielestä meidän kristittyjen tulisi kantaa vastuamme ympäristöstä myös valaistuksen saralla.

hän on kajastus tulevasta. Mutta siinä vaiheessa minulla ei ollut minkäänlaista kontaktia hengelliseen maailmaan, Hessu muistelee. – Siihen mennessä ainoa kosketus

uskonelämään oli osallistuminen rippikouluun, jossa minulla oli vain kaksi mielenkiinnonkohdetta; miten vastakkaisen sukupuolen rintavarustukset kehittyivät ja läh-

teekö mopo pakkasella käyntiin.

Hessu Laaksonen myöntää päässeensä tarkastelemaan maailmamenoa varsin villinä ja vapaana, avonaisin silmin.

– Tuon valotilateoksen toteutuksen jälkeen tapahtui mielenkiintoinen käänne; mies leikkii valolla, eikä tiedä mitä todellinen valo on.

Onnettomuuksia liukuhihnalla

Keväällä 1996 alkoi Hessun elämässä varsin mielenkiintoinen, joskin surullinen vaihe. Tammikuussa hän ajoi autollaan päin VALOpylvästä satuttaen päänsä. Helmikuussa isät vastaan pojat jääpallo-ottelussa hän kaatui

saaden tikkejä päähänsä. Kun päästiin toukokuuhun, kissojen ruoanhakureissulla auton rengas puhkesi ja ...

– VALOpylväessä on vieläkin mustat renkaan jäljet. Mutta miksi auto ei osunut siihen? Jos olisi osunut, en olisi nyt tässä. Kun tulin tajuihini, makasin tienpientareella 14 metrin päässä täysin lyttyyn menneestä autosta, ja ensimmäinen kohdalle sattunut ihminen oli Seinäjoen keskussairaalan ensiapuosaston ylilääkäri kotimatkaltaan, Hessu naureskelee.

Pään oikealle puolelle tullut tärsky oli sen verran kova, että Hessun tasapainokyky alkoi heittää. Ja niinpä kesäkuussa juhannuksen aikaan hän kaatui kotiportaissa Munakassa, Seinäjoen naapurissa. Ja siihen päättyi taival sillä kertaa.

– Tampereen yliopistollisessa keskussairaalamme pääkoppani parsittiin kasaan. Mutta siinä vaiheessa kun minua vietiin sinne, muistan puhuneeni itselleni, että sun on pakko selvitä, sulla on kaksi poikaa, joiden yksinhuoltaja sä olet, ne ei pärjää yksin. Älä luovuta, älä luovuta!, kertoo Hessu Laaksonen. – Mutta sitten pimeni ja muisti menikin neljäksi vuodeksi.

Kesällä 1996 Hessun elämä todella nollattiin, ja kaikki piti opetella uudelleen alusta; puhuminen, syöminen, liikkuminen.

– Ennusteissa oli, että koskaan en tule kunnolla puhumaan, eikä oikea puoli tule koskaan toimimaan kunnolla, muistelee Hessu.

Mutta kuinka ollakaan, velmuluonne kun on, Hessu ajautui omatahtoisesti keväällä 2000 Seinäjoen sairaalaan reaktiotestiin.

– Reaktioopeutta mitataan nopealla, terveellä urheilijajäimisellä 100 prosenttiin asti, niin minulla

oli 138 % tämä oikea puoli, joka ei siis toimi...

Jeesus ajoi kasteelle

Eräänä iltana kotimatalla Jalasjärvi-Seinäjoki välillä välähti ajovaloissa jotakin ja renkaiden alakin Hessu muistaa tunteneensa töyssyn.

– Olin 1996-2000 välillä lukenut monista ihmeellisistä asioista, joten aloin siinä autossa mietiskellä, ajoinko jonkin eläimen yli ja voisiko tuossa eläimessä mahdollisesti ollut paha sielu siirtyä minuun. Ja siinä pimeää ränniä ajaessani ristin käteni auton ratissa ja lausuin sanat "JOS Sinä Jeesus Kristus elät, poista pahat henget minusta".

Ja rukousta seurannut mylläkkä oli Hessu Laaksonen kertoman mukaan melkoinen.

– Olen nyt 100-prosenttisen varma, että Jeesus elää ja on keskuudessamme. Hänestä on tullut

paras kaverini. Kun puhumme Katarina-tyttärenti kanssa kavereista ja kysyn, että kukas on isän paras kaveri, hän osoittaa sormellaan ylös ja sanoo, että Jesse, Hessu naurahtaa.

Hän kertoo Jeesuksen läsnäolon lataavan akut niin täyteen, että mikään ei pysty pysäyttämään häntä.

Tietoisuus Jeesuksen elämisestä sai Hessun hakeutumaan Seinäjoen helluntaiseurakunnan piiriin ja kasteelle upouudessa kirkkokokouksessa 1.10.2000.

– Liekö ollut johdatusta vai mitä, mutta sain olla ensimmäinen uudessa kirkossa kastettu, Hessu tokaisee.

Eteenpäin eläväisen mieli

Uskoontuloa seurasi tietenkin kova halu kertoa ilosanomaa muillekin, mutta samalla myös valtava tiedonjano, jota Hessu kertoo

lieventäneensä rukoilemalla ja lukemalla.

Taivaan Isä on antanut Hessun kertoman mukaan hänelle hyvän lahjan nähdä pari vuotta eteenpäin. Ei siis ihme, että kun valosuunnittelijamme tunsivat uskontoaiheensa alkuvaiheissa jo vetoa jäähallitilai-

erikoiskalusteet
puusepäntyönä

Toiveenne toteuttaja

Tehtaantie 6, 60550 Nurmo
Puh. (06) 4127 253
Fax (06) 4146 353
puusepanliike@hirvelaoy.fi

HIRVELÄ OY
www.hirvelaoy.fi

JOUKOSSA

Janne Viljamaa

Johtaja esittelee ryhmälleen uuden toimintasuunnitelman vuodeksi 2008.

Kaikki nyökyttelevät tietäväisinä. Joku saattaa jopa hiukan hymyillä. Johtaja on tyytyväinen. Kaikkien mielestä suunnitelma on ilmeisesti hyvä, kun keskustelua ei synny. Kun ovi paukahtaa kiinni, niin käytävällä syntyy kiivas keskustelu, miksi kukaan ei kysynyt ja kuinka kukaan kehtaa ehdottaa noin heikosti valmisteltua suunnitelmaa?

Kotona vanhemmat voivat opettaa lapsilleen passiivista nyökykäilyä, kun he yrittävät määrittellä mikä on tyhmä kysymys ja mikä viisas. Kun lapsi kerran päästää tuon vaarallisen "tyhmän" kysymyksen suustaan, niin sammakko on jo karannut. Sitä ei saa enää takaisin. "Aina sä kyselet tyhmiä", evästää aikuinen ja lapselle kytkeytyy päälle tyhmiä kysymysten suodatin.

Suodatin jää päälle

Valittavasti tämä suodatin on niin tehokas, että se suodattaa vähän paremmatkin kysymykset. Eihän oikeasti tyhmää kysymystä ole olemassakaan, vaan kaikkea on lupa ihmetellä. Kun ihmettely kielletään, niin ajattelu kielletään. Ajattelusuodatin voi jäädä päälle koko loppuiksi. Aina tekee mieli sanoa, mutta kun ei uskalla.

Ehkä tuo tyhmä kysymys -sammakko on tulossa. Siksi on parem-

pi pitää suu viivana ja nyökykäillä älykkään näköisenä. Älykkään näköisenä nyökykäily on turhauttavaa, varsinkin, jos oman ajattelun valo on himmeä. Tuon valon saa kirkaaksi tunnustamalla tietämättömyytensä, utelemalla ja ihmettelemällä ääneen.

Silloin meinasin -vanhemmat kasvattavat helposti silloin meinasin sanoa -lapsia. Nyt on paras hetki sanoa ja kysyä. Eihän sitä myöhemmin edes muista. Auktoriteetin varjelu voi olla aika rasittavaa. Ei aikuinenkaan auktoriteettiaan menetä kysymällä. Hänhän muuttuu silloin inhimilliseksi ja siirtyy lähemmäksi lasta.

Ryhmän paine rassaa

Sosiaalipsykologiassa on tutkittu niin sanottua ryhmäajattelua, jossa ryhmän ajattelu on heikompa kuin ryhmän jäseniltä voisi olettaa. Karismaattinen johtaja esittelee tiukasti asiansa, eikä ryhmän hiljainen ehdi sanoa mitään, ennen kuin idea on nuijittu läpi. Sosiaalinen paine muokkaa päätöksistä usein heikkoja, kun keskustelulle ei ole varattu riittävästi aikaa.

Salomon Asch tutki 1940- ja 50-luvulla sosiaalista painetta. Hän todisti, miten ryhmän paine vaikuttaa heikentävästi yksilön päätöksiin. Itse koe oli yksinkertainen. Ryhmä ihmisiä arvioi korttien pituutta. Todellisuudessa kaikki muut huoneessa olivat testattavaa lukuunottamatta olivat valekoehenkilöitä.

Heidän tehtävänä oli vaikeuttaa koehenkilön realistista arviointia ja vääristää sitä. Aschin järkyttävä huomio oli, että 37 prosenttia koehenkilöistä seurasi arvioissaan valekoehenkilöiden epärealistisia arvioita. Vaikka koehenkilöt epäilivät järkeään, niin he eivät uskaltaneet poiketa ryhmänormista. Vaikka osa koehenkilöistä ei summutukseen uskonut, niin kokeessa löytyi myös niitä, jotka vääristivät omaa arviotaan ryhmäpaineesta joka kerta. Kuitenkin useimmat koehenkilöt taipuivat ryhmäpaineen alla ainakin kerran.

Volttimäärää nostaan

Stanley Milgramin klassisessa

AJATTELU KIRKASTUU

sähköiskukokeessa testattaville kerrottiin, että kokeessa tutkiaan ihmisen oppimista. Testattaville annettiin tehtäväksi muistaa sanapareja, ja jos testattava muisti väärin, niin häntä rangaistiin sähköiskulla. Tutkimus järjestettiin yliopiston tiloissa ja kokeenjohtajalla oli valkoinen laboratoriotakki päällä. Korostettiin tilanteen tieteellisyyttä ja arvovaltaisuutta. Testattavia koehenkilöitä ei saanut oikeasti sähköiskuja, vaan hän oli näyttelijä, joka elävästi näytteli saamansa sähköiskut jokaisen väärän vastauksen jälkeen.

Jokaisen väärän vastauksen jälkeen sähköiskun tehoa lisättiin 15 volttia. Tehoja löytyi viidestätoista 450 volttiin. Milgram halusi selvittää, olivatko testattavat valmiita nostamaan volttimäärän aina tappavaan 450 volttiin asti kokeenjohtajan sitä vaatiessa. Vaikka Milgramin sähköiskuja saava näyttelijä

protestoi ja valitti äänekkäästi, niin 63 prosenttia koehenkilöistä oli valmis jatkamaan tappavalle 450 voltin tehoon asti. Jos testattava epäro, niin kokeenjohtaja vetosi auktoriteettinsa ja painotti kokeen onnistumisen olevan kiinni annetuista sähköiskuista. Sosiaalisen paineen ja auktoriteetin korostamisen alla useimmat murtuivat.

Kun Abu Grabin julmat kidutukset tulivat julkisuuteen, niin todistajaksi nousi legendaarinen psykologi Philip Zimbardo. Hän oli asiantuntijana todistamassa oikeudessa, miten sosiaalinen paine saa ihmiset toimimaan järkyttävällä tavalla. Erikoista oli, että oikeus käveli Zimbardon ylitse, ja kidutukseen syyllistyneet sotilaat tuomittiin.

Vankilakoe puhutti

Vuonna 1971 Zimbardon kuuluisa vankilakokeessa Stanfordin yliopiston tiloihin rakennettiin vankila ja opiskelijoista muodostettiin

vankien ja vanginvartijoiden ryhmät. Vankilakokeilusta pyrittiin tekemään mahdollisimman autenttinen. Yliopistolle rakennettiin sellit, vangeilla oli pitkät kaavut päällä. Alusvaatteiden käyttö oli kielletty. Vangit ajettiin kaljuiksi ja heidät sumutettiin täisuihkeella. Kokeenjohtaja Zimbardolle tuli täytenä yllätyksenä, että kaksiviikkoiseksi suunniteltu koe oli lopetettava kuudentena päivänä vanginvartijoiden sadismin takia.

Vanginvartijoilla oli pamput, vartijan puvut ja peililasit, jotta vangit eivät voisi nähdä heidän silmiään. Vankeja nöyryytettiin alastomina ja heille tehtiin tarkastuksia keskellä yötä. Vankeja laitettiin putsamaan WC-pönttöjä hammasharjalla ja toisena päivänä alkaut vankilakapina kukistettiin pippurisuihkeen avulla. Yksi vangituista sai hermoromahduksen, ja hänet oli pakko kotiuttaa kolmantena päivänä. Zimbardo olisi halunnut jatkaa koetta, mutta hänen vaimonsa puhui voimakkaasti lopettamisen

puolesta. Myös vierailulle tulleet vanhemmat olivat järkyttyneitä kokeen tapahtumista.

Vaikka Zimbardon vankilakokeen kaltaisia kokeita on yritetty toistaa myöhemminkin, niin tässä ei ole koskaan onnistuttu. Esimerkiksi televisiossa on kokeiltu vastaavaa vankilaa. Julkisuus esti julmuudet. Kun kukaan ei valvo, kenellekään ei ole raportointivelvollisuutta ja hierarkkinen organisaatio vaatii alistumista ja tottelemista, niin edellytykset julmuuksille ovat olemassa. Ehdä meillä on jotain opittavaa Stanfordin vankilakokeesta?

Kokeesta kertova diasarja löytyy osoitteesta www.prisonexp.org

Hyvää ja rauhallista joulua kaikille Tosimiehen lukijoille!

Sisältöä tos miehelle

Ensio Joensuu MUN KIRKKONI KATTO ON KORKEELLA Tk. AK820 Sh. 26,50 €	John Eldredge VILLI & VAPAA Tk. AK837 Sh. 19,50 €	Lee Strobel TAPAUS KRISTUS Tk. AK723 Sh. 26,50 €
Petri Ritari TIE AUKI ON Tk. ACD1293 • Sh. 20,00 €	Leif Lindeman TÄÄLTÄ IKUISUUTEEN Tk. ACD1281 • Sh. 20,00 €	The Imperials BACK TO THE ROOTS Tk. MOSHCD9133 • Sh. 20,00 €

Asiakaspalvelu: 020 7619 800
asiakaspalvelu@aikamedia.fi
www.aikashop.fi

400 prisma musiikki
aika media

"Jumala on kaupunkinsa keskellä" Kirjamesukirkko

meitä rukoilemaan "loppuismeidän" lapsen luottamuksella. Tilaa aidolle ilolle ja elämälle. Hän itse laulaa "Enkelin siipien suojaan". Yhdessä luettu "Herran siunaus" ja laulettu päätösvirsi 484 1-4 lopettavat vaikuttavan tilaisuuden. Jää tunne, että naispastori saarnaajana on sydämmellisempi, hyväksyvämpi ja huomioivampi kuin mies.

hetyseura, Suomen Pipliaseura ja Helsingin Diakonissalaitos

Pastori Helena Castrenin kätely ovella: Kiitos sydämmellisestä tilaisuudesta. Seuraavan luennon kuulijat rynnistelevät jo ovella.

Kirjamesukirkon järjestäjät: Karas-Sana Oy, Kustannus Oy Uusi Tie, Perussanomaa Oy, Suomen Lä-

Teksti: Maija Niskanen
Kuvat: Juhani Niskanen

Helsingin Messukeskuksen Aino -sali on muuntautumiskykyinen. Karun asiallisen tilan hengen määrää ja määrittää kulloisenkin tilaisuuden isäntä tai emäntä, hänen persoonallisuutensa, henkevyytensä, osaamisensa ja esiintymiskykensä.

Lokakuisten Kirjamesujen sunnuntaiaamun jumalanpalvelus oli tosi hienostunut ja herkkä tilaisuus. Takaosa salista on hämärä, vain nihkeää valoa luovat spotit katossa. Etuosassa jokunen lisäspotti. Ei kynttilöitä, ei kukkia. Laulettavien virsien ja rukousten sanat voi lukea valotau-

luista. Jumalanpalvelukseen osallistuneita on noin 150 henkilöä.

Astuessamme saliin Antti Vuori kitara, Maria Vuori huilu ja Pauliina Pölönen sello soittavat hengellistä musiikkia ja vastaavat musiikista koko jumalanpalveluksen ajan.

– Tervetuloa kirjan ja elämän rakastajat, toivottaa pastori Helena Castren kuulijakuntansa tervetulleeksi..

– Ihmiset pelkäävät tulla jumalanpalveluksiin, pelkäävät muka kirkkoa. Eivät tiedä, miten pukeutua tai käyttäytyä kirkossa, milloin on nouseva ylös, milloin alas.

Hän sanoo, että pitäisi olla myöskin kirjoista traumatisoituneitten henkilöitten messut, ja pahoittelee sitä, että on omassa elämässään ehtinyt lukea vain tenttikirjojaan. Pastori Castren kertoo sisarestaan, joka oli kirjallisuudesta hyvin kiinnostunut, mutta ruotsin kieli tuotti hankaluuksia koulussa. Sisar luki romaaneja heidän yhteisessä huoneessaan kodin yläkerroksessa. – Kun kuului portaitten nariina, sisar otti romaanein alta esiin A Collinin ruotsin kielen oppikirjan. Äiti tarkastusmatkalla näki vain

Collinin.

Hymyilin itsekseni. Löysin tyttärentä, täysin lukutaitoisena, 6-vuotiaana ekaluokkalaisena joskus lukemasta tyttökirjoja pimeässä huoneessa illalla taskulampun valossa sängyssä peiton alla. Voiko äiti tässä tilanteessa olla vihainen nukkumaanmenoajoista, jos itsekin on romaaneihin hurautunut?

Veisaamme alkuvirren 184 valotaululta. Sitten Päivän psalmin 46: 1-12 seurakunnan ja liturgin vuorolukuna. Päivän virreksi on valittu: Sanan anna koskettaa.

Pastori Helena Castren saarnaa mielikuvien maailmasta. – Mielikuvilla tehdään hallaa. Saako äskettäin uskonnollisen levyn julkaissut Samuli Edelman kohta lukea lööpeistä: Samuli Edelman hurautanut uskoon. On tyhmyyttä olla pohtimatta Raamatun ja kristinuskon voimaa. Raamattu on yleisin maailman kirjoista, joka on käännetty lukemattomille eri kielille. Martti Lutherin mukaan Raamattu ja usko ovat keskeisin asia ja arvo elämässä. Elävä Kristus on elämän keskus. Uskonto ja

usko täytyy olla jokaisen ihmisen ulottuvilla ja saatavilla. Uskonto ei ole yksityisasia, kuten yleensä ajatellaan. Hyvä kirja halutaan jakaa ystävien kesken, samoin pitäisi olla myös uskonnon laita. Jumalanpalveluksen nimi on nykyään messu, yhteen kokoontuminen, elävän Kristuksen eteen kokoontuminen.

Kirjamesujen messussa seuraa rukous- ja kiitososio: Rukousaiheet kunkin omiin aiheisiin vedoten ja ajatellen.

Pastori Castren rukoilee kaikkien puolesta:

– Anna meille voimaa hoitaa meille uskotut asiat ja luottamustehtävät.

– Kiitos rakkaista ystäväistä, perheestä, työstä, harrastuksista. Älä anna minulle raskaampaa taakkaa kuin jaksan kantaa. Kristus ymmärtää huolestamme, lähettää meidän elämäämme Pyhän Hengen. Se rohkaisee kuin hyvä ystävä.

– Suo, että köyhät ja rikkaat maailman valtiot lähenisivät toisiinsa.

Pastori Helena Castren pyytää

Auto-Finger
Tuotautojen erikoistie

**Osta auto Saksasta.
Nyt myös osamaksulla!
Otetaan myös vaihto-autoja.**

Virkatie 5, 01510 Vantaa • myynti: Esko Saxelin 040 519 46 70 • www.autofinger.fi

AL-KATOT OY
Helsinki – Riihimäki – Tampere

www.al-katot.fi

Softatalo AIDA Oy

HALUATKO SÄÄSTÄÄ ENERGIAA?

Säästetään kaukolämpöä, maakaasua, öljyä ja käyttövetä kiinteistöissä. Globaalisti ainutlaatuiset ja varmat järjestelmät toteuttavat n. 10-30 % säästöjä nopeassa takaisinmaksuajassa.

OTA YHTEYS, NIIN TEEMME TARJOUKSEN !

petri.aalto@aida-energy.com
www.aida-energy.com

Retaplast Ky

Ruiskupuristustuotteet alihankintana valtakunnallisesti

www.retaplast.fi

Mielenkiintoinen, tavallisesta seuramatkasta poikkeava oli se neljän päivän rupeama, jonka noin neljäkymmenen hengen joukko teki syyskuussa Rovaniemeltä pohjoiseen Viaan, Murmansiin ja entiseen Petsamoon. Matkanjärjestäjä oli VL-matkat ja oppaana (primus inter pares) ye.eversti Sampo Ahto.

Matka oli ennenmuuta sotahistoriallinen. Siinä käsiteltiin talvisotaa, jatkosotaa, Saksan sotaa arktisessa Pohjolassa sekä vielä Lapin sotaa Suomen ja Saksan kesken. Nämä pohjoiset alueet olivat erikoislaatuista sotatapahtumiltaan ja erikoinen on myös se ympäristö jossa ne käytiin. Varsinainen 'sotaretki' alkoi Sallasta ensimmäisen päivän päätöstavoitteena Kantalahti Vianmeren rannalla.

Pohjois Vianan erämaat. Talvi- ja jatkosota

Suomen puolella nykyisen Sallan kirkonkylän vaiheilla kävimme läpi talvisotaa: kuinka kaksi venäläisdivisioonaa yli 30.000 miestä marssi soittokunnan tahdissa kohti yhtä puolustavaa suomalaista pataljoonaa vastaan tavoitteenaan Ruotsin raja. Sallan entinen kirkonkylä menetettiin. Sen nimi oli Kuolajärvi, mikä oli myös kunnan nimi aina vuoteen 1935. Taistelua käytiin pitäjän nykyisen kirkonkylän lähetyillä ja kuin ihmeen kautta saimme torjuntavoitot. Suotta ei taistelumuistomerkeille ole laitettu tekstiä: "Herra auttoi." Talvisodan loppuvaiheissa vähäiset suomalaiset joukot siirrettiin Karjalan kannakselle ja rintamalohesta, joka oli lähes puolet Suomen itäisestä maarajasta, vastasivat ruotsalaiset vapaaehtoiset.

Syksyn kosteudessa siirryimme rajan yli ja ajoimme noin sadan kilometrin matkan entisen Suomen alueella. Monikaan ei muista,

PETSAMOON JA TAKAISIN

että menetimme noin 5.800 km2 eli puolet Sallan kuntaa Neuvostoliitolle. Taival Suomen rajalta Kantalahteen on käytännöllisesti katsoen asumaton. Ainoa taajama on Alakurtti, joka on yksi niistä paikoista, joihin länsisaksalaisella rahalla rakennettiin asuntoja Itä-Saksasta palaaville neuvostojoukoille yhdeksänkymmentäluvun alussa.

Jatkosodan aikana tämä rintamaosuus oli saksalaisten vastuulla. Ilman suomalaisten sotilaiden apua he tuskin olisivat sinnekään asti päässeet, mihin päätyivät eli vanhasta rajasta hieman itään Verman-joen tasolle. Täällä rintama pysyi melkein sodan loppuun saakka. Näissä erämaolosuhteissa näytteli omaa erikoista rooliaan rautatielinja Kemijärvi-Sallan-Kantalahti. Mutta sen vaiheet olisi oman juttunsa väärtti.

Kuolan niemimaan kaupungeja

Kantalahti on pieni kaupunki, jonka ulkoista olemusta ei nouseva uusi venäläinen vauraus ole tavoittanut. Näin oli muissakin Kuolan teollisuus- ja kaivoskaupungeissa. Ilman mainoskyltten tekstejä niitä ei olisi erottanut neuvostoajasta. Murmansk on selvä poikkeus. Se antoi vireän kaupungin leiman. Onhan se maailman suurin napapiirin pohjoispuolella oleva kaupunki, joka pitkänä, mutta kapeana sijoittuu pitkin Kuolanvuonon

rantaa. Se on uusi kaupunki, kuten kaikki alueen taajamat. Se perustettiin ensimmäisen maailmansodan ajan Romanov-nimisenä. Kantoa tätä nimeä lyhyen ajan ja tuli Murmanskin nimellä tunnetuksi, kun englantilaiset nousivat maihin kukistamaan bolševismia vallankumouksen vuosina. Maailmankuuluksi se tuli "Muurmannin saattueiden" päätesatamana toisen maailmansodan aikana. Kaupunki oli Arkangelin ohella liittoutuneiden pohjoisen aputien ainoat satama. Satamasta materiaalituki matkasi pitkin muurmanninrataa rintamalle. Ja tätä rataa saksalaiset eivät koskaan tavoittaneet ja Mannerheim ei halunnut suomalaisten tavoittavan ainakaan jatkosodan

alkuvaiheessa.

Matka Murmansiin kulki joidenkin kaivospaikkakuntien kuten Monchegorskin kautta ja siellä kuten myöhemmin Petsamon alueella oli nähtävissä järkyttävä arktisen jylhän luonnon tuhoutuminen saasteiden alla. Mutta muualla luonto on usein neitseellisen koskematonta. Kuolan niemimaalla on yksi Euroopan suurista järvistä Imandra, jonka rantoja pitkin tie osittain meni. Yksi ainoa lomaa-asutusryppäs nähtiin.

Matkalla Petsamoon

Matkalla Murmanskista Petsamoon luonto on kivikkoista arktista tundraa. Tässä läpipääsemättö-

▲ Saksalaisten ja venäläisten sotilaiden hautausmaa Petsamossa.

▲ Nikkelikaivos.

▲ Saksalaisten muistomerkki Petsamossa.

▲ Katukuva Murmanskista.

toiminnan ohella Petsamossa on vain sotilaita. Onhan tässä Venäjän ainoa maaraja Euroopassa 'vanhaa Natoa' vasten.

Lapin sota

Viimeisenä matkapäivänä kävimme Lapin sotaa 'väärinpäin'. Eli matkattiin Ivalosta Rovaniemelle. Omalaatuinen oli tämäkin sota, jota oppaamme Sampo Ahto yksityiskohtia myöten selosti. Tätä traagista sotiemme viime vaihetta ammattisotilaat kutsuvat 'lasten ristiretkeksi'. Suuri osa suomalaisista oli nuoria asevelvollisia. Sodan ongelmallisuutta kuvaa se, että saksalaisia oli tuolloin syksyllä 1944 Suomessa yli 200.000. Ja varusteita: aseita, polttoainetta, muonaa ja muita tarvikkeita oli Pohjois-Suomeen varattu riittämään kesään 1945 saakka! Viimeinen kohde matkallamme oli saksalaisten mausoleumi-hautausmaa Rovaniemen lähetyillä. Graniittisen rakennuksen alla lepää 12.000 sotilasta.

Summa summarum

Etelän ihmiselle, näistä asioista vain kirjoista lukeneelle matka oli hämmäntävän antoisa. Suositellen. Ja vielä: Sallan ja Kantalahden välillä näimme neljä karhua!

mässä louhikossa, tosin kaukana Murmanskista, Petsamossa, saksalaiset kävivät sotaa, jossa he eivät saavuttaneet mitään, mutta jossa menehtyi tuhansia. Petsamon alueella on saksalaisten hautausmaa ja muistomerkki, jotka omalla tavallaan kertovat tästä. Kaivos-

▲ Sampo Ahto selostaa talvisodan taisteluita Sallassa.

SOTURIT TANSSIVAT PARATIISILINNUN TAHDISSA

Papua-Uudella-Guinealla jatketaan perinteellisiä sing sing -juhlia

Eero Ketola

Syryäisissä maaseutukylissä alkuperäiset sing sing -juhlat olivat jatkuneet ammoisista ajoista. Nyt tanssijat kokoontuvat näytökseen jota vuosittain seuraava vaihteleva määrä turisteja.

Siirtomaavallan aikana, 1950-luvulla australialaiset keräsivät Mt. Hageniin eri heimojen jäseniä. Tarkoituksena oli edistää rauhaa ja luottamusta usein vihamielisten heimojen välillä.

Maalattut ja sulkakoristeiset miehet näyttävät juhlissa tulevan hyvin toimeen keskenään. Heidän palatessaan kotikylänsä tilaan saattaa olla kokonaan toinen.

Sing sing -juhlissa rumpua lyöville ja maata polkeville heimosotureilla on keihäät, kivikirveet ja puukilvet. Laulut eivät aina ole paratiisilintujen soidinäänien toistamista vaan myös sotalauluja jotka saavat veren hyyttymään.

Kotikylissä bambusta tehdyt kilvet ja tuulesa huojuvat pää-

Papua-Uuden-Guinean Yläkömaassa, Mt. Hagenin kaupungissa on vuosittain eräs maailman vaikuttavin, antropologinen näytös. Parituhatta koristeellisiin heimovaatteisiin koristautunutta miestä ja naista osallistuu perinteelliseen sing sing -tanssiin. Iho on voideltu kiiltävällä sian rasvalla. Kasvot on maalattu punaiseksi, keltaiseksi, mustaksi tai okranvärisiksi. Miehillä roikkuu kaulassa sian torahammas. Nenät on lävistetty kasuaarien neulanterävillä luilla. Ruohokiltit heiluvat miesten tanssissa kuin paratiisilinnut soidinoksalla.

koristeet vaihdetaan maastopuukuun, kypärään ja nykyaikaiseen rynnäkkökivääriin.

Syyt ja seuraukset ovat muuttuneet

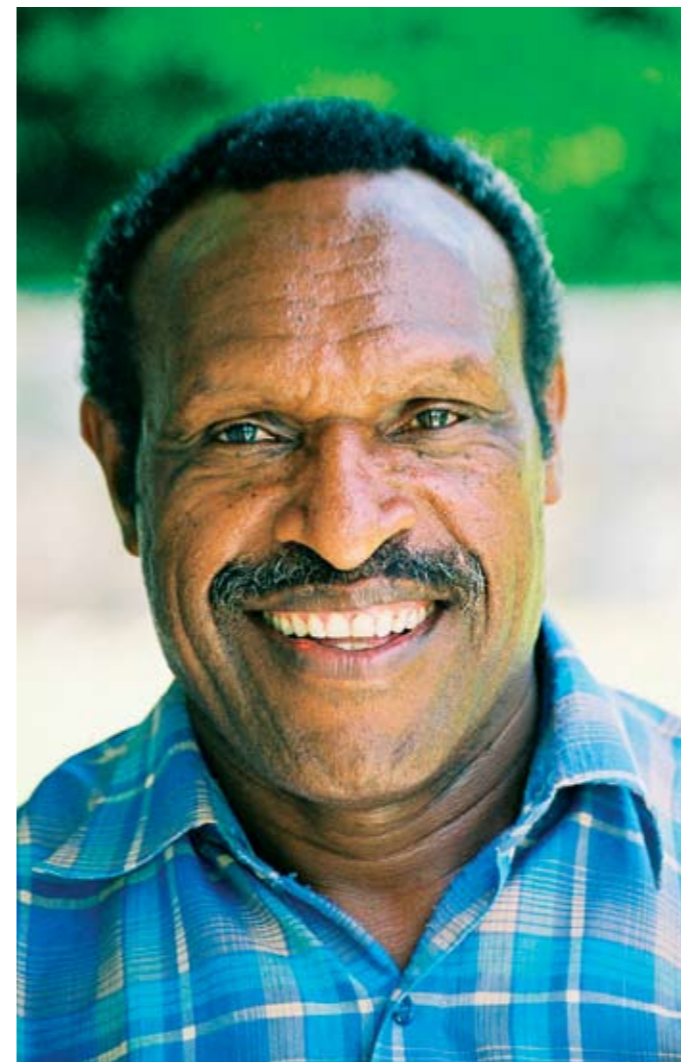
Yläkömaalla eri heimot ovat aina taistelleet metsästysmaiden omis-

tuksesta. Perinteeseen kuuluva verikosto on nykyään vaihtunut poliittiseksi vehkeilyksi. Useat nykyisistä heimosodista juontavat juurensa vuoden 2002 parlamenttivaaleista. Useat poliitikot aseistivat heimolaisiaan tuliaseilla. Tarkoituksena oli, että niillä olisi peloteltu ja

uhkailtu kilpailevaa heimoa. Kysymyksessä on eräänlainen kauhun tasapaino. Surin osa aseista on varastettu armeijalta tai poliisilta. Heimosoturit käyttävät M16 rynnäkkökiväärejä ja australialaisvalmisteisia automaattikivääreitä. Useat paikallisista taistelijoista ovat entisiä poliiseja tai armeijasta eläkkeelle jääneitä miehiä. Heidät on vuokrattu puolustamaan kyliä. Palkkana on rahaa, vaimoja tai Papua-Uudella-Guinealla eniten arvostettua kauppatavaraa – sika.

Heimosodissa kuolleiden lukumäärää ei tiedetä. Vuonna 2002 kuolleita sanotaan olleen noin 120. Paikallisten virkamiesten mukaan yli 90 % kuolleista ei koskaan ilmoiteta. Taistelut käydään usein kaukaisissa laaksoissa. Niihin ei kulje tietä, siellä ei ole poliiseja eikä sairaaloita. Hallituksen toimistot on suljettu.

Infrastruktuuri on varsinkin maaseudulla luhistunut ajan saatossa. Tai tuho heimosodissa.

▲ Apai Tomio kertoi, kuinka heimosota ulottui maakuntapääkaupungin kaduille.

▲ Kasvot on maalattu. Sing sing -juhla voi alkaa.

Satoja kouluja ja kyläklinikoita on poltettu. Hedelmäpuut on kaadettu maahan.

Eteläisellä Yläkömaalla, Mendissä asuva, Koyari -heimoon kuuluva, vuosien takainen ystäväni pastori Apai Tomio, 56, vahvistaa, että ihmisten elinmahdollisuudet ovat heikentyneet laajoilla alueilla Yläkömaalla.

– Olgeta ol i bagarap pinis, hän sanoo pidginiksi. ”Kaikki on tuhouttu”.

Viidakosta kaupunkiin

Kolme vuotta sitten Mendin ympäristössä käytiin heimosotaa joka jatkui yli vuoden. Lopulta sota ulottui kaupunkiin asti.

– Lentokenttä suljettiin, sairaalan potilaat evakuoitiin, ja osa ihmisistä pakeni vuorille. Useita kauppoja poltettiin. Kaduilla ammuskeltiin kiivaasti. Toiseksi vanhin poikani, Samson joutui keskelle ammuskelua. Hän selvisi vaarallisesta tilanteesta kuin ihmeen kaupalla, Apai muistelee.

Mendin ympäristön sotimisessa kuoli paljon ihmisiä. Eräs heistä oli Mendin itäpuolella sijaitsevassa

Heimosodissa ei perinteistä kuitenkaan piitata.

kylässä asunut ystäväni Moses Bond. Hän oli Bulolon Raamattukoulusta valmistunut evankelista.

Kuulin, että hän oli korjaamassa talonsa heinäkattoa. Paikalle saapui muualta tulleita heimosotureita. Heillä oli kivääri jolla he ampuivat Mosesta. Hän kuoli vä-

littömästi. Moses ei ollut koskaan osallistunut heimosotiin, hän ei vihannut ketään. Hänet ammut-

tiin koska hän kuului väärään heimoon. Mosesta jäivät kaipaamaan vaimo ja kolme lasta sekä lukuisa joukko ystäviä.

Muuttaessamme Papua-Uudelle-Guinealle 1990-luvun alussa heimosoturit käyttivät keihäiden ja nuolten lisäksi itse tehtyjä tuliasei-

ta. Toisilla oli käytössä viidakosta löydettyjä, toisen maailmansodan aikaisia sotilasaseita. Ne olivat usein vaarallisimpia ampujalle kuin vihollisille.

– Nyt sotureilla on käytössä nykyaikaisia automaattiasseita. Jopa olalta laukaistavia ohjuksia, kertoo Apai Tomio.

Istuessani Laen lentoasemalla lueskelin odottaessani pidginikielen verryttelyksi Wantok -sanomalehteä. Lehdessä kerrottiin, että jälleen uusi heimosota on puhjennut. Tällä kertaa Moroben läänissä. Alueella jossa on ollut vuosikymmeniä rauhallista.

PRETAX

Talouden asiantuntija

TALOUSHALLINTOPALVELUT • CONTROLLER -PALVELUT • TALOUSPÄÄLLIKÖPALVELUT

Yhteydet: Markku Heikkilä • 0207 44 2250/040 500 8127 • markku.heikkila@pretax.net

Tosimies kuuntelee

VALOA KAAMOKSEEN

Irtauduttuaan kolme vuotta sitten elintarvikealan perheyrittäjä Pouttu Oy:stä Jarmo Poutulle syntyi halu kertoa tunnoistaan musiikin keinoin. Viime lokakuusta alkaen suurellakin yleisöllä on ollut mahdollisuus päästä jakamaan Jarmon tunteja esikois-CD:n myötä.

Jarmo Poutun pääinstrumentti on oma ääni, mutta laulamisen lisäksi hän soittaa saksofonia ja poikkihuilua.

Valo ikuinen -äänitteellä on kymmenen laulua, joiden tekstit kumpuavat ihmisen ihmettelystä – suhteesta Luojaan, elämään ja ikuisuuteen. Jarmon pehmeän miehekäs ääni soveltuu täydellisesti näihin pääasiasiaissa Kai Jämsenin säveltämiin ja Jarmo Poutun sanoittamiin kappaleisiin. Lainatavaraa on ainoastaan äänitteen viimeinen kappale, Jarmo Sormusen 1980-luvun alussa julkaisema 'Jos sallit'.

Radio Dein ja Päivä Oy:n myötävaikutuksella julkaistulla äänitteellä vieraillee myös Jarmon tytär Jemina, joka herkistelee isänsä kanssa kappaleella 'Kanssa Kuninkaan': "Ei tietää voi, mutta rauhan se toi, kun uskoa mä saan. Saan turvan sen, ja vastauksen, jo täällä omistaa. Kanssa Kuninkaan, elämäni jaan, ja suunnan kofti kotia mä saan."

Tyyleiltään kappaleet edustavat kaikkea popista countryyn ja kansanlaulun poljennosta jopa iskelmämusiikin vivahteisiin. Kai Jämsen ei ole kikkailut sovituksissaan, josta syystä lauluja on helppo kuunnella ja ne sopivat ns. aikuiseen makuun.

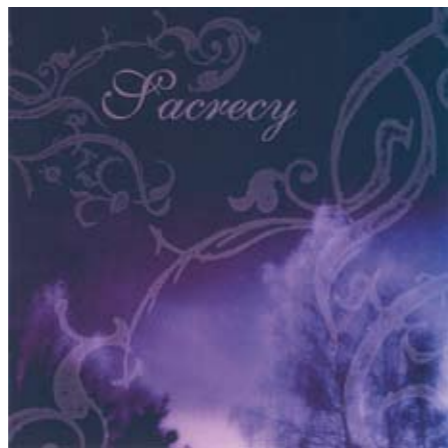
Jarmon laulua on saanut kuunnella pienemmissä hengellisissä tapahtumissa, mm. miestenpäivillä Ryttylässä, mutta uskoisin tämän äänitteen innostavan yhä useampia tahoja kutsumaan Jarmoa levittämään ilosanomaansa omiin tilaisuuksiinsa.

Kimmo Janas

PAPPAGOSPELIA

Juha Vintturin luotsaama Papas no Mamas -yhtye ilahduttaa fanejansa jälleen uudella äänitteellä. 'Feel the Spirit' on järjestyksessään tämän miesköörin kolmas äänite. Ensimmäinen levy 'This Little Light' koostui uudelleen sovitetuista negrospirituaaleista, kun taas neljä vuotta sitten ilmestyneellä 'Ei kaupunkia pysyvää' -levyllä papat ammensivat laulettavaa vanhoista suomalaisista virsistä. Uusimmalla levyllä Papas no Mamas palaa tavallaan juurilleen alkuperäisiin negrospirituaalitunnelmiin. Feel the Spirit ei ole kuitenkaan mikään ensilevyn toisinto, sen verran karheutta on tullut Vintturin tekemiin sovituksiin lisää. Ja tavlaan ollaan päästy lähemmäksi afroamerikkalaisen hengellisen musiikin alkuperäisiä rytmejä, joissa yhdistyvät arjen tuska ja taivasodotuksen riemu.

Pappojen päästessä vauhtiin voi suorastaan haistaa puuvillapeltujen tuoksun ja nähdä

sielunsa silmissä Setä Tuomon jammaamassa pellon laidalla. Välillä on vaikea uskoa, että laulamassa on joukko täysin valkoihoisia miehenköreriläitä.

Tällaisen miestyöveteraanin mieltä lämmitte erityisesti levyn viimeinen kappale 'John Brown's Body' – tiedättehän kertosäkeen "Glory, glory Hallelujah! His soul goes marching on..." Mahtava yhteislaulu esimerkiksi miestapahtuman päätöskappaleeksi.

Kimmo Janas

RISTO-KALLE SVENGAA

Monille Radio Dein kuulijoille Fat City -ohjelmallaan tutuksi tullut Christian-Charles "Risto-Kalle" de Plicque julkaisi syksyllä 27. levynsä – edellisestä äänitteestä (Nothin' But The Truth) onkin kulunut jo lähes 20 vuotta.

Vuodesta 1988 lähtien Suomessa asunut texasilaislaulaja esiintyi 1960-luvulla Stevie Ray Vaughanin bändikaverina Thunderbird- ja Blackbird-yhtyeissä, joten kyse ei ole mistään turhasta veijarista. Viime vuodet de Plicque on kuitenkin pitänyt matalaa profiilia keskittyen mm. evankelointiin Kokkolassa Angel Housensa kautta.

Spirit in the dark! on sitä itseään, konstailematonta r&b:tä, jazzia ja Big Band-musiikkia, tekijän mukaan kunnianosoituksena nuoruutensa idoleille Aretha Franklinille, Inez Andrewsille ja vaikkapa Sister Rosetta Tharpenille ja Nat King Colelle.

Ja täytyy myöntää, että ensikuulemalta ei uskoisin soittimessa pyörivän Suomessa tehty äänite, sen verran messevää ilmoille kantautuva musta gospel on. Levyn tekemiseen on selvästi panostettu ja ison yhtyeen komppi toimii.

Risto-Kallen ääni taipuu yhtä hyvin vauhdikkaaseen svengiin Sister Rosetta Tharpen That's All -kappaleella kuin rauhalliseen tunnelmointiin Ralph Carmichaelin The Saviour Is Waiting -laulussa. Jos levyä kuunnellessa ei ole tuntenut väristyksiä, niin viimeistään bonusraitana oleva Nat King Colen tunnetuksi tekemä 'Sweet Lorraine' saa kylmät väreet selkäpiihin – Christian-Charles de Plicque on todella omassa elementissään. Toivottavasti seuraavaa levyä ei tarvitse odottaa 18 vuotta!

Kimmo Janas

Sacrecy

Sacrecy on kotimaista englanninksi laulettua melodista ja metallia, jossa yhdistyy progressiivinen rock ja power metal. Levyltä löytyy muutama vähän rankempikin kappale, sekä balladeja. Kokonaiskuva on hyvin tunnelmalinen. Sacrecyn debyyttilevy "Sacrecy" julkaisiin Dynamitefesteillä Helsingissä lokakuun 20. päivänä. Levy alkaa jylhästi Image Of God kappaleella. Hope From Above alkaa kauniilla

introlla, josta tulee mieleen jokin vanhankansansävel. Levyn rankin ja tummin kappale on The Shadow Of Me. nimikin viittaa siihen. Se alkaa julmilla kitaroilla ja syntikoilla piinaavasti, mutta pian tuleekin toivon kipinöitä valaisemaan tätä kappaletta. The Kiss Of Betrayal nousi pari kertaa levyä kuunneltuani iskevimmäksi kappaleeksi, kappaleessa tuo väriä puolivälin karjumiskohta, jota seuraa kitarsoolo. Kappaleesta Masquerade tuli alun introsta mieleen jokin roolipeli. Kappaleet ovat pitkiä, mutta se on vain plussaa, kahden ja kolmen minuutin radiobiisi -maailmassamme.

Syntikoita olisi voinut käyttää vähemmän esillä, mutta toisaalta sehän kuuluu tämän genren bi-

seihiin. Pianot toivat kauneutta kappaleisiin. Puhuttelevia sanoituksia.

"There's sin deep in you all!

Thank God that I am still pure!

You see your fate: to rid the world of plague

The God-damn Christians!

Heretic rage blinds your heart from the One, On and on "

Hyviä erinäköisiä kokeiluita kappaleissa. Vaikka itse en ole "suomihevin" ystävä, tämä yhtye ja levy sai minussa aikaan positiivista tunteita ja peukalon nostoa, tälle syntikka soi ja pitkät suorat letit heiluvat -kansalle. Kaikin puolin hyvä debyyttialbumi suomipojilta.

Petri Janas

Kaksiteräinen miekka

Esko Tienhaara

"Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka ja tunkee lävitse, kunnes se erottaa sielun ja hengen, nivelet sekä ytimet, ja on sydämen ajatusten ja aivoitusten tuomitsija". Hep. 4:12. Tämä tuttu heprealaiskirjeen jae on usein siteerattu ja se soveltuu moneen hengelliseen asiaan, joiden merkitys meille uskoille voi olla hyvinkin suuri. Jakeen sotaisesta luonteesta huolimatta asiayhteyksessä Raamatussa puhuu levosta ja siihen pääsemisestä. Lepoon pääsemiseksi ovat elämässämme vaikuttavat orjuuttavat siteet katkaistava ja juuri siihen tarvitaan terävää miekkaa – Sanan miekkaa. Kaksiteräinen miekka Raamatun maailmassa tarkoittaa lakia ja evankeliumia, Jumalan sanan kaksinaista merkitystä, tuomiota ja anteeksiantoa.

Meille on saattanut syntyä sellainen mielikuva, että vaikka laki onkin ehdoton ja kova, niin evankeliumi on pehmeä, armahtavainen ja jopa välinpitämätön meidän synneillemme. Ikään kuin evankeliumilla olisi tylsä terä, joka ei leikkaa ja siksi se jättää tuomitsematta. Edellä oleva Raamatunlause ei kuitenkaan tee eroa näiden kahden terän terävyydessä ja ehdottomuudessa. Molemmat ovat yhtä ankaria. Molemmat paljastavat ihmisen syntisyyden. Molempia tarvitaan Jumalan pelastavassa työssä. Ilman toista ei ole eikä tarvita toistakaan.

Vaikka meidän ihmisten tulee olla toisiamme kohtaan suvaitsevaisia, Jumalan sana ei sitä ole. Evankeliumi sen enempiä kuin lakikaan, ei siedä vastaväitteitä. Evankeliumi ei anna mitään vapaalippua Taivaaseen eikä neuvo kiertotietä tämän kaksiteräisen miekan ohi, vaan sen on tunnettava lävitsemme, jos mielimme iankaikkiseen elämään. Mutta kiitos Jumalalle! "Sillä elämän hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut sinut synnin ja kuoleman laista. Sillä mikä laille oli mahdollista, koska se oli lihan kautta heikoksi tullut, sen Jumala teki, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsemalla synnin lihassa, että lain vanhurskaus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen." Room. 8:2-4.

CHRISTINA

Tilaa nyt lahjaksi!

HEI

Tilaa vain rohkeasti CHRISTINA

Se on laadukas kristillinen aikakauslehti NAISILLE

Turvallisen kantavaa sanaa itselle ja lahjaksi.

KESTOTILAUS TÄNÄ VUONNA 26 euroa

Ensi vuonna 28 euroa

www.christina-lehti.com

tai soita (019) 668 135

OY ANJOPO LTD

Olemme valmisvaateiden maahantuojia.

Edustamme housuja, paitoja, T-paitoja, lippiksiä ja monia muita asusteita niin miehille kuin naisille.

MEILTÄ

LAADUKAAT:

MIESTEN

KEY WEST

PUUVILLAHOUSUT

PALVELEMME

MYÖS

LIKELAHJA-ASIAKKAITA

MONEN VUODEN

KOKEMUKSELLA.

WWW. ANJOPO. FI PUH. (09) 140 500

Suomen vauhdikkain hengenmies? SM-MIES JA TALLIAJAJA SAARNAAJANA SALLASSA

Eero Kettunen

Onko Sallan helluntaiseurakunnan määräaikainen saarnaaja enontekiöläinen Heikki Komppa, Hessu (58), Lapin ellei koko maamme vauhdikkain hengenmies? Ehkä harva lappilainen Enontekiötä ja Sallaa myöten tietää kaverin vaudikkaasta menneisyydestä. Vauhtia oli tällöin niin radoilla kuin ulkopuolella.

Mäntyharjulainen sukutilan omistaja myi tilansa reilut 10 vuotta sitten ja suuntasi perheineen, puolisonsa Pirjon ja poikansa Jussin kanssa, elämänsä Enontekiölle. Tapaus

► – Olen selvästi tuntenut, että Jeesuksen Vapahtajakseen henkilökohtaisesti ottaneet voivat tuntea veljellistä rakkautta toisiaan kohtaan.

herätti ja herättää ehkä vieläkin kummastusta Etelä-Savossa. Kuinka satoja vuosia vanhan, arvostetun tilan jatkaja jättää kaiken ja häippäsee jonnekin Lapin perukoille. Niin, miksi?

Loukkaantuminen MM-osakilpailussa pysäytti Hessun

Kyllä 1970-luvun alkupuolella Suomen motocross-piireissä tiedettiin, kuka on Heikki Komppa (Hessu). Ja tunnettu hän oli myöhemmin Keski- ja Etelä-Euroopassakin samoissa piireissä ranskalaistallin ajajana. Yksi pahimmista loukkaantumisista Rans-

kassa MM-osakilpailussa pysäytti motocrossarin lopullisesti. Koko nuoren elämänsä urheilulle antanut alkoi tuntea sisimmässään tyhjyyttä, saavutuksistaan huolimatta. Vauhdikas harrastus (työ) alkoi kasvavassa määrin vaatia yhä raskaammat harrastukset. Alkoholi tulikin kuvioihin mukaan vahvasti. Mäntyharjun pojan reissut alkoivatkin olla yhä huurteisemmat.

Täydellinen elämänmuutos

Hessun elämä muuttui kertaheitolla ns. uskoontulon myötä. Lähipiirien usko oli puolestaan siinä, ettei ko. rämäpään, vauhtiveikon uusi

“kilparata” kannata häntä useaa viikkoa kauemmin. Mutta se on kantanut lähes 30 vuotta. Samoin koko perhettä. Entisen kotimetsätilan hoito Mäntyharjulla on vaihtunut vastaavaan puuhaan Enontekiöllä. Luonto on ollut Hessulle aina läheinen. Viime talvena talviuniinaan nukkunut karhukin oli valinnut pesäpaikakseen kaverin eräkämpän läheisyyden. Höyryt vain pesästä oli talvella noussut.

Ulkoisten juurien “sukuviirien” jättäminen ei ole helppoa

Kompat eivät jättäneet hetken mielijohteesta sukutilaa Mäntyharjulla. Perinteisten, arvostettujen, ulkoisten juurien jättäminen ei ole helppoa. Mutta keskeistä kuitenkin lienee, että juuremme ovat Jumalassa. Se antaa kokonaisvaltaisen, turvallisen elämänpohjan, oli ulkoinen olotilamme tai asuinpaikkamme mikä tahansa. Ehkä edellä mainittuun suuntaan haluavat Kompat elämänsä kukaan tuoda julki.

Perhettä oli valmisteltu elämäntuoksiin jo ennen monia Lapin reissuja tai muuttoaikeita. Pirjo Komppa oli jo aiemmin jättänyt pankkivirkailijatyönsä. Samoin Jussi-pojan kohdalla oli selvää,

ettei hän tule tilanpitoa jatkamaan. Vähitellen Lapin matkat ja sieltä suuntautuneet avustus- ja evankelointimatkat Venäjälle antoivat selvän sisäisen tunnon, että “revontulten maa” oli jatkossa heidän olinpaikkansa.

Ja tämä on vain Lapin muuton jälkeen vahvistunut. Niinpä Salla on nyt parhaillaan Jumalan osoittama työkenttä. Koko perhe tuntee syvää kiitollisuutta, että heillä on ulkoisesti ollut mahdollisuus tällaisiin muutoksiin. Komppia kuunnellessa tulee tunne, että Jumala etsii avoimia sydämiä elopelloilleen. Kun on avoimuus kuunnella Häntä, niin ylhäältä tulee voima ja ohjaus kulloisiinkin tehtäviin.

► Myös Pirjolle, Hessun puolisolle on luonto läheinen. Eri vuoden aikoina he liikkuvat luonnossa paljon yhdessä. Kuva viestittää, että kahviluilla ollaan syksyllä, ruska-aikaan. Kanssakulun jänkien väen parissa kokevat Kompat läheiseksi, Jumalan johtamaksi.

kaisen elämään, niin Lapissa kuin muuallakin, toteaa Hessu rakkauttensa.

► Vajaan viiden kilometrin päässä lähimmästä tiestä tai asumuksesta on Hessulla metsäkämpä. Viime talvena vajaan kilometrin päässä kämpästä nukkui karhu talviuniinaan. Luonto, metsä on aina ollut miehelle läheinen, ja sitä tarjoaa nyt elämä Enontekiöllä.

Jeesus antaa selkosten ilon ja vapauden

Sanassa sanotaan, että Jeesus vapauttaa iloon ja vapauteen. Onko se jotain Lapin tähtitaivaan alla olevaa selkosten ja tuntureiden vapautta? Vai vieläkin enemmän? Eipä taida sanoja tämän vapauden kuvamiseen löytyä. Jotenkin tähän suuntaan etsii haastateltavamme

tuntojaan, joita hän perheineen on Lapissa kokenut.

Mutta seuraavia sanoja ei tarvinnut hakea: – Olen selvästi tuntenut, että Jeesuksen Vapahtajakseen henkilökohtaisesti ottaneet voivat tuntea veljellistä rakkautta toisiaan kohtaan. Eikä tämä tunne katso kirkkokuntaa tai suuntaa. Ja tätä kaikille avoinna olevaa “selkosten avaruutta ja ilmavuutta” toivon jo-

MITÄ?
Miestenlehti ilman tyttöjen kuvia!

Tosimies – siis se kristillinen miestenlehti on myös erinomainen lahja, joka muistuttaa antajastaan koko vuoden.

6 mielenkiintoista numeroa vuodessa hintaan 30 euroa.

Tee tilaus kätevästi netissä www.tosimies-lehti.fi

JEESUKSEN LUONNE osa 5

Jeesuksen ritarillisuus MATT. 8:3 ..."ja kosketti häntä."

Esa Vihavainen

Tämä ominaisuus on ennen kaikkea rohkeutta. Rohkeus on vaikeuksien ja vaaran hetkellä ilmenevä mielen lujuus. Rohkeutta on monta lajia:

1. Uljuus on laji pelkäämättömyyden rohkeutta, jossa on uskaltamista jota ei tavallisessa rohkeudessa ole. Se on arvokkaampaa kuin rohkeus ja antautuu edellistä enemmän alttiiksi vaaroille.

2. Kestäväisyys, joka on passiivista rohkeutta. Siinä missä uljuus ryntää hyökkäykseen, siinä kestäväisyys pysyy paikoillaan ja kärsii.

3. Urhoollisuus, jonka olemme yhdistäneet sotapalvelukseen.

4. Sankarillisuus, joka on kaunis muoto urhoollisuutta. Se on ikään kuin sädekehän ympäröimää urhoollisuutta.

Jeesus oli enemmän kuin sankarillinen. Hänen sankarillisuutensa oli ylevää jaloutta ja vieläkin jotain enemmän. Siinä oli hienoa huomaavaisuutta, kaunista ja lempeää armahtavaisuutta heikkoja ja avuttomia kohtaan. Ritarillisuus olisi ehkä paras sana kuvaamaan tätä ominaisuutta. Sana tuo mieleen keskiajan ritarit ja tuo silmiemme

eteen sankarillisia urosjoukkoja, joiden toimenä oli keskiajalla suojella heikkoja, ylläpitää oikeutta ja elää tahratonta elämää. Ritari nousi puolustamaan heikkoutta ja saattamaan oikeuden voittoon. Etenkin nainen oli hänen erityisen huolenpitonsa kohteena.

Jeesus Nasaretilainen oli ritari. Jalkaisiin hän kulki, puettuna ainutlaatuisen miehuuden sosisopaan, ylläpitääkseen oikeutta ja elääkseen elämää, jonka tarkoituksena oli voittaa ja viehättää maailma. Tämä Galilean mies, ritarin ritari, seisoo suuren ritarillisen sielujen joukon etupäässä, joukon, jonka urhoollisuus ja sankarisyys ovat parantaneet maailmaa.

Jeesus lähestyi kaikenlaisia ihmisiä. Hän oli ritarillinen halveksitulle samarialaiselle, syntiselle naiselle kuin myös rikkaalle Sakkeukselle. Kun kaikkien todellisten ritarien, niin Jeesuksenkin ritarillisuus esiintyy hienompina hänen suhteestaan naiseen. Naisista ei itämailla ole koskaan kohdeltu oikein. Toisinaan nainen on ollut vain leikkikalua, useimmiten työjuhta, aina vähän eläintä ylempänä, mutta aina miestä alempana. Kaikista niistä ritareista, jotka ovat panneet alttiiksi elämänsä ja

kunniansa naisen suojelemiseksi ei yksikään ole kyllin arvokas päästämään jalon ja armahtavan Galilealaisen kengänauhojakaan. Miten rohkeasti hän puhuikaan avioerosta. Naisen asema sen ajan Israelissa oli korkeampi kuin ympäröivien kansojen keskuudessa, mutta sielläkin hän oli miehen armosta riippuvainen. Mies saattoi erota vaimostaan milloin tahtoi ja kaikki mitä laki vaati oli, että hän kirjoitti todistuksen, selittäen, että joskin tämä nainen on ollut hänen vaimonsa, ei hän sitä enää ole. Tähän Jeesuksen ritarillinen sielu pani vastalauseen. Kaikkien maailman äänien yläpuolella kuuluu Jeesuksen kirkas ja käskävä ääni: "Teillä ei ole oikeutta käyttää naisia ja sitten heittää viskatta hänet menemään. Mies ja vaimo kuuluvat yhteen ja avioliiton jälkeen ne kaksi ovat yksi liha!" "Se teistä, joka on synnitön, heittäköön ensimmäisen kiven!"

Yhtäkään kiveä ei lentänyt ja kohta kaikki olivat tiessään. Naisista ei saa tuomita ja antaa miehen olla vapaa. Tässä meillä on todellinen ritari.

Keskiaikainen ritari kuljeskeli ympäriinsä seikkailuja etsien; meidän juutalainen ritarimme

kuljeskeli etsimässä hylättyjä ja ystävättömiä ihmisolentoja. Ranskan ja Englannin ritarit olivat haarniskoissaan, mutta nasaretilaisen ritarin ainoana suojana oli puhtaan sydämen kirkas viattomuus. Hänen työnsä oli veljen ja ystävän sankariryötä eikä sotilaan, joka taistelee saadakseen vastustajan tomun. Hän oli urhoollisten ritarien tavoin voimakas, maltillinen ja peloton, mutta sen ohella myös rakastettava ja niin armahtavainen ettei historiassa löydy sille vertaa. Jeesuksessa meillä on kuva Jumalan sydäimestä.

Kun puhumme nasaretilaisen miehen ritarillisuudesta puhumme iankaikkisesta ritarillisuudesta. Jumalan on ritarillinen. Jos joskus tunnet olevasi avuton ja kokonaan hyljätty, niin älä joutu epätoivoon, sillä Jeesuksen sydän sykkii vieläkin etkä sinä voi jäädä aivan hyljättyksi, niin kauan kuin Jumala on Jumala.

Tosimies
tekee tilaa elämälle!

Tapahtumia Tosimiehille

12.1.2008 Miestenilta Vuosaa-
ren vapaaseurakunnassa
Illan puhujana päätoimittaja Kimmo Janas.

Lisätietoja:
p. 044 323 88 26

25.1. – 27.1. Miesten kasvun ja
sisäisen cheytymisen viikon-
loppu Kiponniemessä

Järjestäjinä Helsingin NMKY ja Kiponniemi. Vastuukantajina mm. Jukka Rättyä, Pertti Rätty, Ilpo Laitinen, Erkki Keiskoski, Olli Virta, Aarni Kontturi, Jouni Suonpää,

Isto Tuokko ja Jorma Kolu.
Lisätietoja:
www.miesseminaari.fi

10.2. Salon Pelastusarmeijan
viikkokokous

Saarnaa päätoimittaja Kimmo Janas.

11.2. Miestenkokous

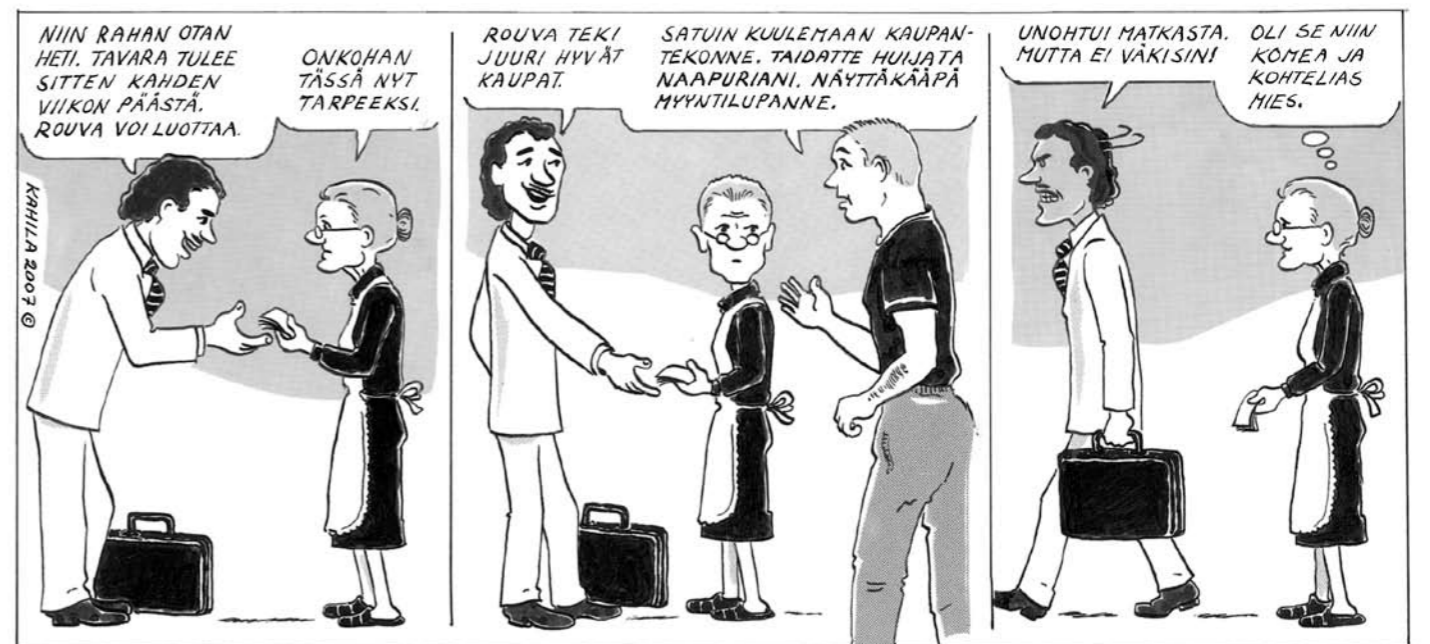
Pelastusarmeijan Salon osaston järjestämässä kokouksessa alustajana päätoimittaja Kimmo Janas.
Lisätietoja:
Esa Nenonen, p. 0400 894 553

18.–20.4. Mies myllyssä
Miestenviikonloppu Oronmyllyllä
teemalla Miehen tulevaisuus.

Lisätietoja:
www.miesmyllyssa.net

5.9. Keski-Suomen Miestenilta
Laukaassa.

Kristillinen miestenlehti
Tosimies
Toimiva ilmoitusväline!
Tilaa mediakortti (09) 5479 7410

Miestyötä tekeviä organisaatioita

CMN

Kristittyjen Miesten Verkosto ry
Christian Men's Network
PL 4, 02941 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
fax (09) 512 20 33

HELSINGIN RAAMATTU- KOULUN MIESFOORUMI

puh. (09) 498 935
helsingin.raamattukoulu
@kolumbus.fi
www.kolumbus.fi/
helsingin.raamattukoulu

KANSANLÄHETYS

Miestyön yhdyshenkilö
Veikko Ranta
Larvakuja 26
60320 Seinäjoki
GSM 0400 661 619

Kansanlähetyksen piirijärjestöjen mies-
työstä ja valtakunnallisesta miestyöstä
voit tiedustella
Tuula Järvinen puh. 019-779 2231
e-mail: tuula.jarvinen@sekl.fi

KANSAN RAAMATTUSEURA

Keijo Hämäläinen
puh. (014) 271 166.
Arto Virén
(015) 450 762

MIESSAKIT

Annankatu 16 B 28
00100 Helsinki
puh. (09) 612 6620
www.miessakit.fi

STELK

Tietoja STELK:n toiminnasta:
www.fgbmfi.fi
www.stelk.fi/espoo

HELSINGIN NMKY

Kari Törmä
puh. (09) 349 87 38, 050 552 1231
www.miesseminaari.fi

Mönkijöiden suosio rajussa kasvussa

Kimmo Janas

Uusia ATV-ajoneuvoja eli ns. mönkijöitä oli syyskuun loppuun mennessä rekisteröity tieliikenteeseen lähes 4000, joka on 103 prosenttia enemmän kuin viime vuonna.

Koko maailman ATV-markkinat liikkuvat noin 8,8 miljardin USD:n paikkeilla ja kyse on noin 1,4 miljoonasta mönkijästä. Meillä Suomessa kyseisen kaupan arvo on noin 60 miljoonaa euroa ja kappalemäärissä puhutaan noin 15.000 ajoneuvosta.

Maailmanlaajuisesti perinteiset mönkijät ovat menettämässä asemiaan ja sen sijaan kahden- ja kolmenistuttavien mallien suosio on voimakkaassa kasvussa. Esi-

merkiksi USA:ssa uskotaan rinnakainistuttavien mallien hallitsevan lähivuosina jo 50 % markkinoista. Myös urheilumallien kasvu on pysynyt jatkuvana.

Tämä mönkijöiden maa

Suomessa tieliikennemallien myynnin kasvu on selvää, ja niiden osuus kokonaismarkkinoista on jo 35-40 %. Maamme mönkijömarkkinoita hallitsevan Polariksen edustajien arvion mukaan

ATV-myyntistä on vuoteen 2010 mennessä yli 50 % tieliikenteeseen rekisteröitäviä malleja.

Moottorikelkkailulle useiden epäsuoisten talvien jälkeen mönkijä/telasarja-yhdistelmien myynti on nyt voimakkaassa kasvussa, mikä tulee varmasti ottamaan osuutensa varsinkin hyötymoottorikelkoilta. Maastoon ja työkäyttöön soveltuvien mallien maahantuonti on kasvanut lähes 30 prosentin vuosivauhdilla tällä vuosituhanella.

Suomessa urheilumallimönkijöiden kysyntä on pysynyt ennallaan jo vuosia edustuen n. 2-3 prosenttia kokonaismarkkinoista.

Vuoden turhake

On mielenkiintoista, että samaan aikaan, kun mönkijöiden myynti kasvaa huimaa vauhtia, kyseinen kulkuneuvo on valittu vuoden turhakeeksi. Suomen luonnon-suojeluliiton laskelmien mukaan maamme teillä ja metsissä möyryää runsaat 30.000 mönkijää. Liiton mukaan mönkijöiden hiukkas-päästöt ovat jopa 50-kertaiset autoihin verrattuna. Ja tuhoja syntyy

myös ympäröivälle luonnolle.

Ehdotuksia tämän vuoden tuhakkeeksi tuli yli 300 kpl mukana mm. digisovitinta ja Kollajan yvähanketta. Suomen luonto -lehden valinta osui kuitenkin mönkijään.

Polarikselta kuitenkin huomautetaan, että heidän tekemänsä tutkimuksen mukaan 70 % suomalaisasiakkaista omistaa jonkinlaisen peräkärryn ja 60 % lumityösarjan, joten valtaosa maamme mönkijöistä on hyötykäytössä. Ja EU:n traktoriksi rekisteröimismahdollisuuden myötä määrä esimerkiksi maatiloilla tulee varmasti kasvamaan.

Sopanen!

Kaikki elämämme pelot

Meidän Herramme vainoilla on tapahtunut merkkinen kehitys: hänen lapsillaan tuntuu olevan kaikki muut pelot, muttei Jumalan pelkoa, kuten eräs kokenut Jumalan Sanan palvelija totesi kerran minulle. Se ei vain jotenkin istu tämän maailman menoon nykyisin. Jumalasta on tehty hyväntahtoinen höppänä, joka rakastaa, armahtaa ja katsoo sormiensa lomitse lastensa tekemiä syntejä ja vääryyksiä. Muuten ei ole millään selitettävissä se aviorikosten, avioerojen, väkivallan, pornon, haureuden, vääristyneen seksuaalisuuden, välinpitämättömyyden, ylpeyden, itsekkyyden, valehtelemisen määrä itseään kristityiksi kutsuvien keskuudessa.

Jatkuva lapsellinen vetoaminen Jumalan armoon vesittää mielestäni evankeliumin todellisen ytimen: Jeesuksen veri puhdistaa synnistä ja muuttaa ihmisen elämän. Tämä yksinkertainen perustotuus oli itsestään selvä isillemme. Jumalaa ei sinuteltu eikä yritetty hypyyttää omien oikkujen ja itsekkäitten viettien takuumieheksi. Jumala tunnettiin pyhänä ja vanhurskaana Isänä, jonka oikeudenmukaisuus ei koskaan voisi katsoa välinpitämättömästi syntiä. Uhri syntien sovittamiseksi on liian kallis halvan armon perustaksi.

Jumalan suuruus ja ihmisen ymmärrykselle käsittämättömyys pitävät sisällään samanaikaisesti armon ja totuuden, anteeksiantamisen ja tuomion. Monien hengellisten johtajien hampaattomuus ja pelkuruus on tuudittanut useat ihmiset ueneen. Oikean ja väärän taju, varsinkin Jumalan luomistyön perusteella määritettyjen iankaikkisten totuuksien noudattamisessa, on kadonnut. Kaikki, mikä tuntuu itsestä hyvältä ja oikealta, on yhtä kuin totuus.

Kaikista sairaista ilmiöistä huolimatta Raamatun sanoma on muuttumaton. "Älkää pettäkö itseänne! Jumala ei salli itseään pilkattavan. Mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää." (Gal 6:7) Tämäkään ei ole mihinkään muuttunut. Jos kylvämme ruumiiseemme rasvaa, roskaruokaa ja tyhjiä kaloreita enemmän kuin kulutamme, niitämme liikalihavuutta, verenpainetautiä, korkeaa kolesterolia ja sydänsairauksia, jopa ennenaikaista kuolemaa. Olisi silkkaa hulluutta ajatella, etteivät sielumme, sisäiseen ihmiseemme kylvetetyt asiat vaikuttaisi-kaan. Jos lataamme sisimpäämme väkivaltaa, niitämme ajan mittaan sen satoa; jos kylvämme sielumme pornoa, niitämme epäpyhyttä ja seksiriippuvuutta. Jos ahdamme sisällemme viihdeteollisuuden vyöryttämää pettämistä, kertakäyttöihmissuhteita, seksuaalista moraalittomuutta, olisi silkkaa hölmöä ajatella, etteivät ne vaikuttaisi elämämme asenteisiin ja tekoihin.

Pyhät veljet. Noustaan kapinaan. Vaikka liian monet kansamme johtajat omilla valinnoillaan viestittävät muuta, taistellaan avioliittomme, moraalisen puhtauden ja pyhyiden puolesta. Sitoudutaan avioliittoihimme ja vanhanaikaiseen uskollisuuteen. Tehdään vaihtokauppa: kaikki elämämme pelot menkööt ja tilalle tulkoon jälleen Jumalan pelko. Herran pelko on viisauden alku, sen lupaa Sana. Tämä viisaus pitää miehen tiellä ja Tosimiehen tösitiellä.

Lue ajatuksella Juudan kirje ja Paavalin toinen kirje Timoteukselle sen kolmas luku. Mieti Suomea ja Suomen seurakuntia tänään. Melkoisen tarkkaa kuvausta. Sanoisinko profetaalista.

Lyhyestä virsi kaunis

Fiat 500 on "Vuoden Auto 2008"

Kansainvälinen jury, joka koostuu 58:sta autoalan erikoistoitimistajasta kaikkiaan 22:sta eri Euroopan maasta, on äänestänyt Fiat 500:n Vuoden Autoksi 385 äänellä. Toiseksi tuli Mazda2 (325 ääntä) ja kolmanneksi Ford Mondeo (202 ääntä). "Car of the Year 2008" -tittelin ylivoimaisen voiton lisäksi tämä kompakti Fiat erottui saamalla ääniä suurimmalta osalta juryn jäsenistä: kaikkiaan 57 jäsentä 58:sta listasi sen 7 finalistin joukkoon ja peräti 33 sijoitti sen ykköseksi lopullisessa henkilökohtaisessa äänestyksessään. Juryn suomalainen jäsen on Tekniikan Maailman päätoimittaja Martti Merilina.

Fiat 500 on "uuden Fiatin" manifesti. Malli, joka edustaa puhaimmillaan Fiatin uutta lähestymistapaa auton valmistukseen, merkin uusittua strategiaa, uutta tapaa tulkita autoa. Tämän vuoksi Fiat 500:ssa on esitelty paljon uusia innovaatioita ja se on saavuttanut merkittäviä virstanpylväitä segmentissään. Esimerkiksi ensimmäistä kertaa autolle, joka on 3,55 metriä pitkä, on myönnetty 5 tähteä EuroNCAP-törmäystestissä. Myös ensimmäistä kertaa tämän kokoluokan autossa on vakiona 7 turvatyynyä (ollen ainoa kompaktiauto johon mahtuu polviturvavyyny), sekä edistykseellinen ESP-ajonhallintajärjestelmä saatavana kaikkiin versioihin (vakiona 1.4 16v 100-hevosvoiman versiossa).

Lisäksi tämä on ensimmäinen kerta kun auton lanseerauksessa sen kaikki moottorit täyttävät Euro 5 -päästönormit (1.2 69 hv, 1.3 Multijet 75 hv DPF ja 1.4 16v 100 hv), jopa kaksi vuotta ennen niiden virallista voimaantuloa.

Fiat 500 tarjoaa myös kokoluokkansa laajimman mallistovalikoiman 500 000 eri konfiguraatiolla. Tämän mahdollistaa 4 eri varustetasoa, 3 eri moottoria, 12

eri väriavioehtoa (joiden joukossa 6 "vintage"-väriä 50- ja 60-luvuilta sekä kolmikerrosmalattu valkoinen), 15 verhoilu- ja sisätilavaihtoehtoa, 9 eri vannemallia ja 19 eri tarravaihtoehtoa. Lisäksi Fiat 500:lle on suunniteltu 100 alkuperäistä lisävarustetta, joista erikoisimpia sähköinen "tuoksu" ja vaihdettavat värikuoret avaimien, ja edistysellisimpiä tekniset laitteet, kuten monikäyttöinen kannettava navigaattori ja Blue&MeTM -järjestelmä.

Rambo-saagan neljäs osa Suomen valkokankaille helmikuussa

Rambo palaa valkokankaille, kun Rambo-elokuvasarjan neljäs osa, Sylvester Stallonen tähdittämä John Rambo saa Suomen ensi-iltansa kautta maan 22.2.2008. Elokuva tuo maahan Future Film.

Kolmen Rambo-elokuvan (1982, 1985, 1988) sarja saa jatkoa uudessa elokuvassa, jonka tapahtumat käynnistyvät 20 vuotta sarjan viimeisimmän osan tarinan jälkeen. John Rambo (Stallone) on vetäytynyt viettämään kovalla työllä ansaittua eläkepäiviään Pohjois-Thaimaan sademetsiin jokilaivan kuljettajana ja myrkykkäärmien pyydystäjänä. Läheisellä Thaimaan ja Burman rajalla raivoa maailman pisin ja kenties myös verisin sisällissota. Taistelija-uransa jo haudannut Rambo haluaa pysytellä konfliktista etäällä. Kaikki muuttuu, kun ryhmä avustustyöntekijöitä katoaa Burman viidakoihin ja Rambon apua kaivataan jälleen.

Rambon roolissa 1980-luvun popkulttuuri-ikoniksi noussut Sylvester Stallone (s. 1946) on ollut itse avaintekijänä John Rambo -

elokuvan tuotannossa. Hän vastaa niin elokuvan pääosasta, käsikirjoituksesta kuin ohjauksestaakin ja toimii myös elokuvan tuottajana. Elokuva on kuvattu aidoilla tapahtumapaikoilla Chiang Main alueella Thaimaassa. Elokuva saa maailman ensi-iltansa Yhdysvalloissa 25.1.2008.

Muissa rooleissa nähdään mm. Dexter-sarjasta tuttu Julie Benz, The Sopranosissa näytellyt Paul Schulze, Matthew Marsden (Resident Evil, Extinction, Black Hawk Down) ja HBO:n Rooma-televisiosarjassa nähty Graham McTavish.

Uusi ihoa hoitava parranajokone

Philips tuo markkinoille uuden sukupolven parranajokoneen yhteistyössä Nivea for Menin kanssa. Uusi Moisturizing Shaving System (MSS) tarjoaa raikkaan parranajotuloksen nopeasti ja vaivattomasti. Parranajon aikana MSS annostelee iholle sopivan määrän pehmentävää ja hoitavaa kosteusvoidetta. MSS soveltuu myös suihkussa käytettäväksi, mutta ei ärsytä ihoa kuten monet partahöylät.

MSS on loistava esimerkki siitä, miten innovatiivisen teknologian ja ihonhoidon osaamisen yhdistelmä tuo kuluttajille aivan uusia mahdollisuuksia. Yhdessä Nivea for Menin kanssa olemme löytäneet ratkaisun kahteen keskeiseen, monia kuluttajia vaivaavaan ongelmaan: parranajo vie aikaa ja ärsyttää ihoa. Uuden MSS-parranajokoneen avulla parranajo ja ihonhoito onnistuvat samanaikaisesti ja kasvojen iho jää pehmeäksi ja miellyttävän tuntuiseksi, Reinier Schlatmann Philipsiltä sanoo.

MSS-parranajokoneen perässä

on kosteusvoiteelle säiliö, joka on helppo täyttää aina tarvittaessa. Nappia painamalla säiliöstä tulee sopiva annos kosteusvoidetta iholle, johon voide levittyy partaa ajettaessa. Kosteuttamisen lisäksi voide estää haavojen syntymistä iholle. Tuloksena on pehmeä ja hyvinvoiva iho.

Tutkimusten mukaan kahdeksan kymmenestä miehestä pitää sileää, juuri ajeltua ihoa miellyttävänä, mutta monet kärsivät ihon ärsytyksestä parranajon jälkeen. Philipsin MSS yhdessä Nivea for Menin kanssa on ratkaisu juuri tähän ongelmaan. Nivea for Men -kosteusvoiteen Care & Protect -koostumus palauttaa ihon kosteustasapainon ja jättää kasvoille raikkaan olon parranajon jälkeen. Voiteessa on mm. kamomillaa sekä E- ja B5-vitamiineja.

Philipsin MSS-mallistossa on neljä erilaista parranajokonetta, joiden hinnat ovat 139-199 euroa.

Älyteknologiaa arvostaville miehille uusi tuunattu sähköhammasharja

Oral-B toi syksyllä markkinoille uuden Triumph-sähköhammasharjan. Langattomalla ja interaktiivisella SmartGuide-näytöllä tuunattu Triumph edustaa älykäästä high tech suunnittelua ainoana sarjassaan.

Oral-B:n tähän asti paras Triumph-sähköhammasharja on nyt entistäkin parempi. Älyteknologialla tuunatun sähköhammasharjan runko-osaa on parannettu lisäämällä sen varteen älysiiru, joka kommunikoi interaktiivisen ja langattoman SmartGuide-näytön kanssa. SmartGuide-näyttö näyttää jokaiseen hampaseljänneeseen käytetyn ajan ja ilmoittaa näin, kun neljänestä on harjattu suositellun 30 sekunnin ajan. Kun jokaista hampaseljänneestä on harjattu yhteensä hammaslää-

käreiden suositteleman kahden minuutin ajan, sähköhammasharja antaa ilmoituksen tästä hymiöllä. SmartGuide kertoo, jos harjaa hampaita liian kovasti. Näin voi hellitää vauhtia hieman - ikenien ja kiilteen hyväksi. SmartGuide kommunikoi sähköhammasharjan kanssa suoraan langattomalla yhteydellä.

Triumph-sähköhammasharja SmartGuide-näytöllä sisältää neljä erilaista "vaihdetta", jotka ovat puhdistustoiminto, pehmeä puhdistus, hierontatoiminto ja kiillostustoiminto. Sähköhammasharjan mukana tulee myös matkavarustus, jolloin hammasharjan kanssa voi kruiseilla missä ja milloin vain. Johdotonta SmartGuide-näyttöä on helppo siirtää paikasta toiseen. Ja kun Triumph on "tallissa" laturissaan, SmartGuide-näyttö toimii kellona.

Dressmannin syksy-talvi -kokoelma on täynnä kiehtovia elementtejä

Tänä talvena Dressmann pukee miehen yhdistellen trendejä ja klassisia elementtejä. Väripaletti koostuu pääosin mustasta, valkoisesta ja harmaan eri sävyistä, joita yhdistetään erilaisiin murrettuihin sävyihin, kuten vihreisiin ja punaruskeisiin. Väreinä nähdään myös sinistä, sameaa turkoosia, ruskean sävyjä, punaista sekä liilaa. Lahjavaihtoehtoiksi sopivat hyvin esimerkiksi Dressmannin valmiit solmio- ja paitapaketit, joiden väreissä ja materiaaleissa löytyy paljon valinnanvaraa. Trendikkään isä pukeutuu tulevana juhlapäivänä kapeaan solmioon.

Dressmann panostaa asiakaspalveluun, niin että myymälään tuleva asiakas kokee saavansa ystävällistä ja ammattitaitoista palvelua. Jokainen vakituinen myyjä saa kattavan koulutuksen siitä, kuinka esimerkiksi pukujen lahkeet ja hihat tulee lyhentää oikeoppisesti. Haluamme tehdä puuvun ostamisesta helppoa ja mutkatonta", kertoo Dressmannin Suomen markki-

nointipäällikkö Petter Eklund.

Syksyn kokoelma teemoineen on kiehtova. Yksi kauden teemoista on "American Classics", joka on saanut vaikutteita James Deanilta. Mallistossa on rockabilly-henkisiä materiaaleja, joihin on yhdistetty hienostuneempia efektejä. Valikoimasta löytyy nahkatakkeja, t-paitoja ja farkkuja niin arkeen kuin raflavampaankin menoon.

Tweed on yhä tärkeä materiaali, mutta nyt tweed-lookissa yhdistyvät vanhanaikaiset, sotilaalliset yksityiskohdat ja klassiset vintage-vaatteet. Villatakit, vahvat neulemateriaalit sekä sahalaiteja kalanruotokuviot ovat tärkeitä elementtejä, kuten myös villaiset pikkutakit. Aistittavissa on ripaus englantilaista maalaiselämää yhdistettynä sodan aikaisiin yksityiskohtiin. Pääväreinä ovat ruskean eri sävyt, joissa on ripaus punasta ja liilaa. Lisäksi mallistossa nähdään jälleen niin kutsuttua myrkyvihreää.

Volvon uusi Alcoguard-alkolukko

Volvo lanseeraa ensimmäisenä autonvalmistajana innovatiivisen toiminnon, jonka tavoitteena on vähentää alkoholinkäytön seurauksena syntyviä liikenneonnettomuuksia. Alcoguard on autoon integroitava alkolukko, joka käyttää edistysellistä polttokennotekniikkaa.

"Alcoguard auttaa kuljettajaa tekemään viisaita päätöksiä. Nykypäivänä joka kolmas kuolemaan johtava liikenneonnettomuus Euroopassa aiheutuu rattijuopumuksesta. Kolme suurinta turvallisuuteen liittyvää ongelmakeskettä liikenteessä ovat ylinopeus, puutteellinen turvavöiden käyttö ja alkoholin vaikutuksen alaisena ajaminen. Uuden tuotteen tavoitteena on vähentää alkoholinkäytöstä aiheutuvien onnettomuuksien määrää", kertoo Volvon turvallisuuskeskuksen johtaja Ingrid Skogsmo.

Alcoguard on saatavana lisävarusteena Volvo S80-, V70- ja XC70-malleihin vuoden 2008 alussa ja pienempiin Volvo-malleihin ensi kesään mennessä.

Alcoguard hyödyntää samaa polttokennotekniikkaa, jota käyttävät myös useimpien Euroopan maiden poliisivoimat. Ennen kuin auto voidaan käynnistää, kuljettajan täytyy puhaltua langattomaan kädessä pidettävään yksikköön.

LUOTETTAVA AUTOVALIKOIMA SEINÄJOELLA

Seinäjoen toimipisteestä tunnetusti laadukkaat:

Henkilöautot
Pakettiautot
Kuorma-autot

Toimitamme myös tilauksesta toivettasi auton, käy osoitteessa www.bayerncar.com

Bayerncar Oy
Päivöläkatu 32
60120 Seinäjoki
Tel. +358-6-4126336
Gsm. +358 44 0126336
Fax. +358 6 4126337

www.bayerncar.com

Tervetuloa!

TILAA ITSELLE TAI LAHJAKSI tyylikäs musta pikeepaita A Real Man! -painatuksella.

HINTA VAIN 25 euroa! (L ja XL)

www.tosimies-lehti.fi

Tarvitsetko luotettavaa apua uusien liikeyhteyksien luomiseen Pohjoismaissa ja Baltiassa?

Martti Issakainen Consulting

Soita 050 552 5919
martii@hotmail.com

PELLERVO LUKUMIES - omaperäinen kirkkotaiteilija ja ajattelijana

A-L. Pänkäläinen

Pellervo Lukumiehen originellit kirkon kattomaalaukset sytyttivät kiivaan kulttuurisodan 70-luvulla Toivakassa. Taiteilijan raamatuntulkintoja pidettiin käsittämättömän radikaaleina ja kansallisromanttiseen maalaiskirkkoon sopimattomina. Myöhemmin kukaan ei ole kuitenkaan pystynyt kiistämään, etteivätkö maalaukset olisi taiteellisesti korkeatasoisia, ja sittemmin moni tuonaikainen arvostelijakin on kääntänyt kelkkansa niiden oikeellisuuden suhteen.

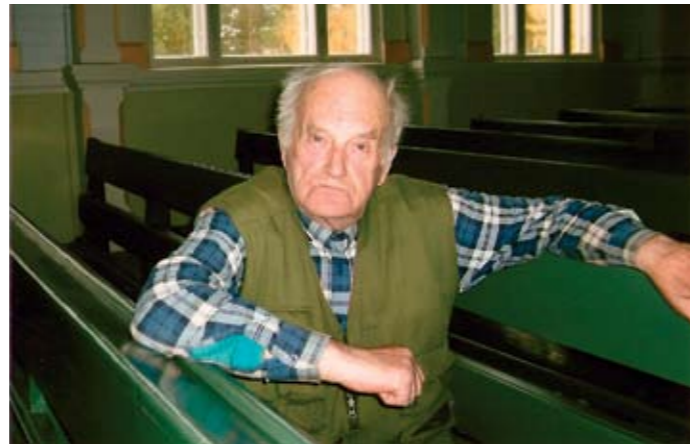
Toivakka sai oman kirkon vuonna 1882. Aikana, jolloin se kuului vielä Laukaaseen. Kirkon suunnitteli yliarkkitehti Ludvig Isak Lindqvist ja pitäjäläiset rakensivat sen suurelta osin talkoovoimin. Jykevä hirsi-rakennus on säilynyt hyvin sukupolvelta toiselle, ja taidokkaat puuleikkaukset kertovat tuon ajan rakentajien erinomaisesta ammattitaidosta. Kirkkoa on remontoitu useaan otteeseen: sen ulko- ja sisävärit ovat vaihtuneet muutama kertaan, myös koristukset ja esineistö ovat muuttuneet. Kirkon seitsemästä vakituudesta kirkkoherarasta pisimpään virkatehtävään ovat hoitaneet virsirunoilijakin tunnettu Simo Korpela (1911-36) ja Kalle Lukumies (1937-67), taiteilija Pellervo Lukumiehen isä.

Oman tiensä kulkija

Viisikymmentäluvulla, varsinkaan pienessä maalaispitäjässä, ei ollut tavallista, että pappisperheen poika keskeyttää lukion ja lähtee Helsinkiin Ateneumiin. Asia herätti ihmetystä, kenties pahennustakin.

– Vanhempani olivat suvaitse-

▼ Apostoli Pietarilla on päässään pyöreä eli vihkiristi ja kaulassaan taivasten valtakunnan avain sekä kädessään suitusutasia.

▲ Taiteilija Pellervo Lukumies istumassa kotikirkossaan omien kattomaalauksensa alla. Taiteellisissa työssään hän on ollut tinkimätön. Toivakan kirkkomaalaukset ovat syntyneet syvällisen ajattelun tuloksena.

vaisia ja he sallivat minun lähteä omille teilleni, muistelee Pellervo Lukumies ja jatkaa, että yksi konkreettinen syy lukion keskeyttämiseen oli heikko kielipääni.

Valmistuttuaan Ateneumista 50-luvun lopulla Lukumies palasi takaisin Toivakkaan ryhtyen vapaa-ajan taiteilijaksi. Jo ennen Ateneumiin menoaan hän oli aloittanut talonrakennusurakan, minkä saattoi loppuun opiskelun pää-

tyttyä. Pellervo Lukumies on ollut vuosikymmenet kotiseudulleen uskollinen. Hän ei ole halunnut koskaan pyrkiä miksiäkään markkinataiteilijaksi, vaan kertoo tehneensä taidetta etupäässä omaksi huvikseen.

Taiteilijan työssään Lukumies on kokeillut useampaakin tyyliä. Omimmaksi hän on tunnistanut realismin.

– Ajan takaa kaiken aikaa Sam-

▼ Kati Joosefiina kuvaa enkelinä nyky-päivän ihmistä. Taiteilija valitsi enkelille tarkoituksella niin epätavallisen nimen, ettei se viittaisi kehenkään ihmiseen.

▼ Profeetta Eliaan Jumala mieltä taiteilijan mukaan niin, että halusi tämän luokseen sellaisenaan vain nahkaisiin alushousuihin pukeutuneena.

poa ja mytologiaan liittyvät tarinat ja teemat imponoivat minua erityisesti, kertoo Lukumies ja jatkaa, että olen tutkinut paljon muinaistaiteita ja sieltä olen ammentanut sitä viisautta, joka on päässyt muutoin unohtumaan.

Kalevalan ja Raamatun Lukumies mainitsee lukeneensa useampaankin kertaan ja toteaa, että Kalevalassa on kerrottu periaatteissa samat asiat kuin raamatusakin, kansalliseepoksemme kieli vain on kansanomaisempaa.

Kattomaalaukset eivät jätä kylmäksi

Toivakan kirkon pahoin rapistuneiden kattomaalauksien entisöinnin antoi seurakunnan kirkkoneuvosto pitäjän oman taiteilijan ja seurakuntalaisten suuresti kunnioittaman ja rakastaman rovasti Kalle Lukumiehen pojan, Peller-

von, tehtäväksi. Taiteilija paneutui hankkeeseen jo sen valmisteluvaiheessa poikkeuksellisen intensiivisesti. Koko työnsä hän kertoo perustaneensa vain ja ainoastaan raamattuun, minkä lisäksi kattomaalauksien toteuttamiseen vaikuttivat kirkon entiset maalaukset mukaan lukien arkkitehti Alvar Aallon kädenjälki.

Kirkkoneuvostolta saamansa toimeksiannon Lukumies toteutti oman taiteellisen näkemyksensä mukaan, siitä piiruukaan tinkimättä. Hippiaasuinen Jeesus torvilahkeisine housuineen ja punaisine viittoineen, 70-luvun mannekiini lierihattuineen, rohkeasti meikattu mustalaisenkeli, hiillostetut kalat ja kuparinen kahvipannu. Eipä ihme, että taiteilijan aikaansaannokset kuohuttivat silloisia seurakuntalaisia, varsinkin senaikaista kirkkoherraa, joka kiistan ollessa

ankarimmillaan eväsi Lukumieheltä pääsyn kirkkoon.

Kattomaalaukset (1972-73) kaikkienensa oli taiteilija Lukumiehelle sekä henkisesti että fyysisesti raskas urakka. Tukea hän sai muuten muassa piispa Yrjö Sariolalta ja omalta isältään, jotka teologeina olivat perehtyneet tarkoin raamatun sisältöön.

– Tilanteen ollessa tukalimmillaan, kirjoitti silloinen kunnanjohtaja Matti Niemi Tuomiokapituliin ja tiedusteli, että miten nämä kattomaalaukset tulisi sitten oikeaoppisesti toteuttaa, mutta eipä siltä sen kummempaa ohjeistusta kuulunut, muistelee Lukumies ja lisää, ettei Jumala asu käsintehdyssä temppelessä, ja sen vuoksi minä teinkin nämä maalaukset ihmisilmän katseltavaksi ja tämä on minun käsitykseni Taivasten valtakunnasta.

Itsenäinen ajattelijana

Pellervo Lukumies on paljon lukenut ja runsaasti elämää pohtinut mies. Hän on tutkiskellut asioita ja ilmiöitä laajasti ja kehittänyt niistä omia teorioitaan. Lukumies kertoo olevansa matemaattisesti suuntautunut. Hän on tutkinut muun muassa ajan venymistä diplomitasolle asti.

– Kävin Jyväskylän yliopistolla. Siellä oli pitkä rivi istumassa professoreita, jotka eivät kyenneet väittämään vastaan, kun pidin heille tunnin pituisen esityksen ajan venymisestä, joka pohjautui osin omaan, osin Einsteinin teoriaan.

Myös Jerusalemin yliopistoon Lukumies mainitsee olevansa yhteydessä ja keskustelleensa sikäläisen professorin kanssa tutkimuksista, jotka koskevat kadonnutta Atlantista ja ikiliikkujaa. Lukumiehen ajatukset askartelevat myös aineen ja energian parissa. Hän ihmettelee, miten vielä nykyisinkin koulussa opetetaan, ettei ainetta ja energiaa voi hävitä, koska asia on hänen mielestään juuri päinvastoin, sillä aine ja energiahan ovat aina jostakin tehty. Lisäksi Lukumies uskoo kahteen ulottuvuuteen: ulkoiseen ja sisäiseen. Useat meistä etsivät Taivasten valtakuntaa, ja Raamattu sanoo, että se on sisäisesti teissä jokaisessa.

Tuonpuoleisiin asioihin palataksemme: Pellervo Lukumies toteaa, että mitä enemmän hän tuonpuoleista elämää ajattelee, niin sen todempana hän sitä pitää ja jatkaa, että pitää sitä jopa niin totena, ettei osaa sen olemassaoloa edes epäillä.

Lähde: Toivakan kirkko -esite. 2004

Pellervo Lukumies: s. 9.4.1935 Toivakassa
Valmistui kuvataiteilijaksi Ateneumista v. 1958
Tuotanto: öljyvärimaalauksia, piirroksia, puuleikkauksia, akvarelleja, metallitöitä
Motiivit: Kalevala, Raamattu, muinaisegyptiläinen taide
Päätyö: Toivakan kirkkomaalaukset

www.puheet.fi

PIENI ON KAUNISTA: 125-VUOTIAS TOIVAKAN KIRKKO

Toivakan kirkko vietti syyskuussa 125-vuotisjuhlaansa. Vuonna 2009 on kirkonmäärällä taas aihetta juhlaan, kun Toivakan seurakunta täyttää tuolloin 100 vuotta. Olavi Jouttijärvi on hoitanut seurakunnan kirkkoherran virkatehtäviä jo 12 vuotta.

– Minua oli informoitu etukäteen näistä kohumaalauksista ja itse asiassa odotin paljon rajumpaa, kertoo kirkkoherra Jouttijärvi ja jatkaa, että olen käynyt omia ”keskustelujani” näiden maalausten kanssa, ja tunnelmat ovat vaihtuneet vuosien saatossa suuntaan jos toiseen.

Kirkkoherra sanoo ymmärtävänsä, että taiteilijalla on ollut työssään omat ajatuksensa, näkynsä ja tulkintansa, se oma viestinsä kirkkoon tulijalle.

Taide on subjektiivinen asia. Suurin osa seurakuntalaisista ja kirkossa vierailleista pitää maalauksista. He ilahtuvat kirkaista väreistä sekä modernista tulkinnasta vielä 35 vuoden jälkeenkin. Jouttijärvi on keskustellut Lukumiehen kanssa maalausten tematiikasta ja niiden toteuttamisesta. Kirkkoherra kertoo saaneensa sen käsityksen, että taiteilija on halunnut haastaa katsojan tutkimaan tarkemmin Raamatun tekstejä ja onnistuneen siinä hyvin. Itsekin hän mainitsee tehneensä uusia tulkintoja ja löytäneensä saarnoihinsa monia aiheita.

Ennen Toivakkaan tuloaan kirkkoherra Jouttijärvi toimi Tampereella suuren seurakuntayhtymän rippikouluteologina. Pienessä seurakunnassa (Toivakan kunnan asukasluku 2500) suurimpia etuja ovat hänen mukaansa joustavuus ja tutuus, kodikkuuskin. Suurimmaksi miinukseksi hän laskee puolestaan henkilöstön ja talouden niukat resurssit. Tulevaisuuteen Jouttijärvi suhtautuu kuitenkin –hengenmiehenä – levollisin mielin.

– Rakennamme seurakunnan toimintaa parhaan kykymme mukaan luottamushenkilöinä ja viranhaltijoina ja seuraamme, miten lähikuntien liitosneuvottelut etenevät, jotta osaisimme sitten aikanaan reagoida mahdollisiin kuntaliitoksiin oikealla tavalla, toteaa kirkkoherra Jouttijärvi.

◀ Olavi Jouttijärvi tuntee toivakalaisten arjen ja juhlan, sillä hän on toiminut seurakunnan kirkkoheran virassa jo yli 12 vuotta.

▲ 125-vuotias Toivakan puukirkko. (Kuva: Olavi Jouttijärvi)

JESSE JAMESIN SALAMURHA PELKURI ROBERT FORDIN TOIMESTA

Ron Hansenin romaaniin perustuva 'Jesse Jamesin salamurha pelkuri Robert Fordin toimesta' sukeltaa Amerikan tunnetuimman rikollisen ja hänen epätodennäköisen murhaajansa yksityiselämään.

On vuosi 1881 ja Jesse on 34-vuotias. Hän suunnittelee seuraavaa ryöstöään ja jatkaa samalla sotaansa vihollisiaan vastaan, jotka yrittävät napata kuuluisan Jesse Jamesin maineen ja huomattavan kiinniottopalkkion toivossa. Mutta suurin vaara piileekin niissä, jotka Jesse parhaiten tuntee.

Jos elokuvateatteriin lähtee toiveenaan nähdä vauhdikas lätkäri, tulee pettymään pahemman kerran. Kyseinen elokuva on varsin poikkeuksellinen lajinsa edustaja.

Tarinaa viedään eteenpäin antamuksella ja kaikessa rauhassa, paikoitellen jopa liiankin rauhallisesti.

Andrew Dominik pukee tapahtumat varsin raadolliseen ilmiäsuun, mieleen nousee ensimmäisenä televisiosarja Deadwood. Myös Jesse Jamesia esittävä Brad Pitt piirtää kuvan hyvin itserakkaasta, vaikeasta, tunteettomasta tyypistä.

Robert Ford, joka pitkän pätkäilyn tuloksena murhaa ystävänsä Jessen selkään ammutulla luodilla, kuvataan todella saamattomaksi nahjukseksi, joka ei tunnu saavan mitään aikaiseksi. Tässä varmasti yksi syy, miksi kyseinen salamurha ylipäänsä onnistui.

Ja kuten elokuva osoittaa, ei hän kauaa saanut paistatella julkisuuden valokeilassa.

Kaiken kaikkiaan 'Jesse Jamesin salamurha pelkuri Robert Fordin toimesta' on pitkään aikaan typerin elokuva, jonka olen nähnyt. Eli ainakaan viihtymismielessä ei tätä elokuvaa kannata tammikuussa vaivautua katsomaan. Vaikka näyttelijäkaarti on hyvää, ponneton ohjaus syö tarinalta pohjaa.

Kimmo Janas

JESSE JAMESIN SALAMURHA PELKURI ROBERT FORDIN TOI- MESTA

Ohjaus ja käsikirjoitus: Andrew Dominik
Pääosissa: Brad Pitt, Casey Affleck, Sam Shepard, Mary-Louise Parker, Paul Schneider, Jeremy Renner, Zoëy Deschanel ja Sam Rockwell

SUOMI 90-VUOTTA Mitä maamme historia opettaa kansalaiselle?

Eljas Kuurne

1. Rajat

Suomen historia on rajojen historiaa. Pähkinäsaaren rauhasta (v. 1323) Porkkalanniemen palauttamiseen (1956) maamme historia on ollut rajojemme historiaa. Rajojamme ei ole voitu loukata ilman puolustamisen vastatoimia.

"Raja" on myös yksilön kannalta tärkeä käsite. "Minun rajojani ei saa loukata; minulla on oikeus ottaa kantaa, jopa suuttua, jos niin tehdään". Näin raja ulospäin suojelee persoonani koskemattomuutta ja yksityisyyttä.

Yksilön kannalta rajalla on suunta myös sisäänpäin. Olenko persoonaltani avara vai kuljenko – jostakin syystä – silmälaput silmillä kuin ravihevonen? Ovatko voimavarani käytössä, vai uinunko oh minua odottavien mahdollisuuksien?

2. Luovuus

Maamme historiassa oli merkittävä vaihe 1800-luvun jälkipuoliskolta sortokauteen (1800/1900-lukujen vaihteeseen). Se merkitsi kansamme itsenäistymiselle elintärkeää luovuuden aikakautta, jota osin on jatkunut meidän päiviimme saakka. Näin luotiin henkinen perustus kansamme itsenäistymiselle.

Yksilön sisäisten rajojen avartuminen merkitsee luovuuden esiintuloa: geeniperimän mahdollistamat lahjat, henkinen kypsytys ja eheytyminen etsivät ja löytävät kasvualustansa ihmisen henkiossa kehityksessä. Voin tulla inhimilliseksi ihmiseksi, ihmiseksi lahjoni ja puutteineni, sellaiseksi kuin minut on luotu.

3. Identiteetti

Maamme esihistoria eri heimoalueiden ja heimojen välisine taisteluineen on saanut väistyä yhtenäisen kansakunnan tieltä. Kyseessä

on ollut kansallisen identiteetin syntyminen ja kehitys. "(Omin) olemus, ominaislaatu, yksilöllisyys" kuvaavat identiteetti-sanaa ja sopivat myös maamme kehitystuloksiksi.

Yksilön kannalta kyseessä on sekä lahjojen että heikkouksien sulautuminen ehjäksi persoonallisuudeksi. Siihen kuuluu myös sukupuoli-identiteetin kypsyminen: miehen tehtävänä on tulla mieheksi, naisen tehtävänä tulla naiseksi.

4. Koettelemusten kestäminen

Kansamme elämäntahto koeteltiin viime sodissa. Logiikasta tunnemme "sine qua non" - ehdon, ehdon, jota ilman lopputulos ei ole mahdollinen. Tuolloin selviytymisemme oli lukuisia "sine qua non" ehtoja. – Aivan triviaali aluksi: talvisodan ajalta on säilynyt kunnioitettavan vastapuolemme edustajan katkeransävyinen lausuma: "kun noilla pahuksilla on vielä nuo lumipuvutkin". – Joskus yksinkertaiset keinot ovat tehokkaampia kuin pussillinen monimutkaisia, niin yksilön kuin kansankin, elämässä.

Kansakunnan rukous oli tärkeimpiä aseita sodasta selviytymiselle. Presidentti Kallio kehotti siihen yleisessä radiolähetyksessä. Rintamalla taisteluun lähettiin ehtoollispöydästä. Muutaman sotilaan elämäkerrasta löytyy maininta: "Näin taivaan enkelien taistelevan rinnallamme". Havainto voisi olla pelkkää mielikuvitusta, ellemme Isosta Kirjasta löytäisi vastaavaa. Voidaan myös kysyä: Onko Jumala puolueellinen? Vapahtajamme Jeesus oli todella puolueellinen. Hän piti aina heikompien ja syrjäytettyjen puolta: lasten, naisten, sairaiden ja syntisten. – Rukous on varteen otettava apu kohda-

tessamme elämän suuria valintoja tai koettelemuksia – rukous kantaa myös arjen vaiheissa.

Last but not least: kansamme yksimielisyys oli väistämätön edellytys selviytymiselle. Siitä kertovat "veljeä ei jätetä" - asenne rintamalla, kotirintaman ponnistukset, Lotta-liike, lukiolaisten osallistuminen ilma puolustukseen (jne.) – Numidian kuningas Micipsan lausuma "Concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur" - Sovulla pienetkin asiat kasvavat, eripuralla suuretkin hajaavat" pätee edelleenkin, olipa

kyse kansakunnasta tai pienemmästä ihmisyyhteisöstä, vaikkapa rakkaasta kotiseudustamme.

Ehdotan kolminkertaista "Eläköön"-huutoa 90-vuotiaalle Isänmaallemme:

"ELÄKÖÖN" – "ELÄKÖÖN" – "ELÄKÖÖN"!

TILAA JOULULAHJAKSI

Tosimies on erinomainen lahja, joka muistuttaa antajastaan koko vuoden.

6 mielenkiintoista numeroa vuodessa hintaan 30 euroa.

*Tee tilaus kätevästi netissä
www.tosimies-lehti.fi*

Teksa ja Forth Worth ovat tulleet tutuiksi jo useammalla vierailulla, mutta olin jälleen innostuneena mukana juhlimassa Christian Men's Networkin 30-vuotista taivalta.

Erona aikaisempiin vierailuihin oli Edwin Louis Colen, järjestön perustajan ja pitkäaikaisen voimahahmon puuttuminen joukosta. Meitä oli koolla vajaan 100 hengen suuruinen joukko miehiä, jotka tunnustautuivat Edwin Colen hengelliseksi "pojiksi". Joukossa oli pastoreita, tunnettujen kristillisten miesjärjestöjen johtajia ja eri alojen ammattilaisia, mutta useimmilla oli yksi yhteinen piirre. He olivat elämänsä jossakin vaiheessa saaneet Edwin Louis Colen sanomasta ruutia elämäänsä joko kirjojen tai sananjulistuksen muodossa ja monien mielessä oli ajatus: Oli MIES Jumalan lähettämä, hänen nimensä oli Edwin Louis Cole.

1970-1980 lukujen vaihteessa alkoi työ miesten parissa Colen lujat ja järkähtämättömät ajatukset kynsivät auran lailla miesten sisimpään uria, joihin uudenlainen ajattelu ja uudenlainen henki voisi kantaa hyvää satoa tulevana aikoina.

Sunday Adelaya jakoi innostuneena sanaa miesjoukolle ja halusi innostaa yhä uusiin haasteisiin ja näkyihin.

Patrick Morley, menestyvän miesjärjestön Man in The Mirror, perustaja ja johtaja jakoi tietämystään ja näkyään mikä on kasvanut ja syventynyt noin 25 vuoden työn tuloksena Floridan koulutuskeskuksessa ja ympäri Yhdysvaltoja seurakuntien miesten koulutuslaiduksissa.

Hänen uusimpia kirjojaan oli myös saatavana nimikirjoitusten kanssa ja aivan ilmaiseksi. No Man Left Behind on suunnattu seurakuntien miestyön ohjekirjaksi ja kirja Spiritual Disciplines on kirjoitettu miehen opetuslapseuttamiseksi ja molemmat kirjat ovat ammattilaisen käsialaa. Kirjat

► Miehet ylistävät kohotetuin käsin.

CHRISTIAN MEN'S NETWORK 30 VUOTTA

► Panelissa Patric Morley (oik.), Robert Barriger ja Joel Brooks.

jen kääntäminen suomen kielelle olisi enemmän kuin toivottavaa. Suomalaisellakin kristityllä miehellä olisi paljon ammennettavaa näistä teoksista ja jos joku lukija olisi innokas kääntämään teokset suomenkielelle ota rohkeasti yhteyttä.

Paul Cole, Edwinin poika ja järjestön perustajia yhdessä isänsä kanssa juonsi tilaisuudet ja läsnäolijat kokivat hänen kasvavan tehtävien ja haasteiden myötä uusiin mittoihin ja uuteen näkyyn kristillisen miestyön saralla.

Erilaisena kuin isänsä, mutta omia vahvuuksia hyödyntäen Paul on löytämässä itsensä koordinoimassa uusia ja suuria visioita ja haasteita.

Tilaisuuksissa lanseerattiin matkakohtelu 100 maahan kaikilla mantereilla 15 kuukauden aikana ja paikallaolijoinen usko projektin rahoituksen onnistumiseen tuntui yksimieliseltä.

Edwin Louis Cole oli vielä mukana kun vuonna 2001 juhlittiin samoilla kulmilla Teksasin kuumuudessa saavutusta, kun työtä oli tehty 210 maassa ja Colen tavoite oli kiteytyneenä näkyksi muutamia vuosia aikaisemmin.

Suomen lippukin liehui kulkuessa tuolloin olihan Suomessa tehty työtä Kristittyjen Miesten Verkoston nimissä vuoden 1998 syksystä lähtien.

Edwin Louis Colen kuoleman (2002 elokuu) jälkeen monissa maissa Christian Men's Networkin miehet tunsivat suurena menetyksen kun kenraali poistui joukosta, mutta ajan myötä monet ovat ymmärtäneet, että sama Jumala ja samat Jumalan lupaukset ja lait ovat voimassa heidän omassa elämässä. Siemen, jota Cole oli miehiin istuttanut, on kantanut hyvää satoa monien miesten elämässä sekä julistuksen, että kirjojen välityksellä.

Doug Stringer piti myös luennon ja kertoi, kuinka hän palveli Colea palvelutyön alkuaikoina ja tänään hänellä on itsellään menestyviä järjestöjä mm Somebody Cares ja muitakin ja hän kokee nuorten innostamisen haasteena elämässään.

Häneltä oli ilmestynyt kirja Who is Your Daddy Now, kirjalla tuntuu olevan yhteys Colen kuolemaan, kokihan Doug Edwin Colen isä-

► Paul Cole juonsi tilaisuudet tyyliillä.

► Päivien vastuuta kantaneet luennoitsijat, eturivissä Sunday Adelaya.

hahmunaan ja opettajana.

Doug Stringer vaikuttaa Houstonissa, mutta toiminta on laajaa ja kansainvälistäkin.

Itse 30-vuotisjuhla 02.10.07

tiistai-iltana oli mieleenpainuva juhla. Paikalla oli Colen sukua ja järjestön pitkäaikaisia ystäviä ja vaikuttajia pitkältä ajalta.

Myös kirjakustantaja Nelson

► Veli Samuel meksikolaisten ystävien seurassa.

► Doug Stringer ystävien ympäröimänä.

Publishing House oli edustettuna johdon taholta ja tuliaisiksi oli ilmaisjakelussa kustantajan hyvää kirjallisuutta.

Sunday Adelayan puheenvuoro innosti juhlaansa ja antoi uskoa, että järjestö ei elä vain historiassa vaan uudistuu uuteen tulevaisuuteen ja vastuun kantamiseen.

Edwin Colen "pojat" kokivat saaneensa uutta voimaa ja uutta innostusta yhteisestä kokoontumisesta.

Tämän artikkelin ilmestyessä on Paul Cole jo kiertänyt Etelä-Amerikassa ja käynyt Lontoossa, mutta matka jatkuu vielä pitkään ja Suomikin saa varmasti osansa siunauksesta.

Urokseksi synnyttään, mutta miehenä oleminen vaatii valintoja ja jälleen monet miehet kokivat Teksasissa valinneensa Jumalan heille viitoittaman tien muiden miesten auttamiseksi todelliseen mieluuteen vastuunottamiseen omista valinnoista.

MIESTÄ VÄKEVÄMPÄÄ SEINÄJOELLA

Järjestyksessään kolmas Miestä väkevempi -tapahtuma järjestettiin Seinäjoki Arenassa lokakuun alussa.

3000 miestä osallistui Miestä väkevempi ry:n ja paikallisseurakuntien sekä laajan järjestöketjän järjestämään tapahtumaan. Samalla tuli todistettua, että yhteinen tekeminen antaa uskoa "miesten ekumeniasta". Olemme yhtä, vaikka meillä on täällä omat hengelliset kotimme.

Tunteet pinnassa

Tuhansissa silmissä kynelehtivät raavaan miehen todistuksesta, miten isä armahti, otti syliinsä, pesi ja kuivasi pojan sanoen; Isto kaikki on sovittu rakennusliikkeen kanssa ja kaikki on anteeksi annettu. Sykähdyttävää oli kuulla myös pienen pojan sairastuoteella huudahtama tunnustus; Iskä me ollaan parasta A-luokkaa. Vaikutavaa oli takapenkistä seurata miten tuhannet miehet noudattivat kutsua; Tulkaa sillä kaikki on valmiina. Miehetkö eivät osaa puhua ja näyttää tunteitaan?

Jumala kosketti yrittäjää

Vuosia yrittäjänä toiminut mies oli saanut muutamaa kuukautta

► Paneelissa keskustelivat piispa Simo Peura (vas.), Seinäjoen kirkkoherra Tapio Luoma, Eero Junkkaala sekä juontajat Mauri Pitkäranta ja Tapio Hirvilampi.

◀ Jussi-kuoro antoi tapahtumalla aiomannon pohjalaisilmettä.

◀ Veikko Ranta (vas.) haastatteli Finnairin entistä pääjohtajaa Keijo Suilaa.

aikaisemmin Miestä väkevempi tapahtuman esitteeseen. Esite oli siinä työpöydällä ja aika ajoin hän otti sen käteensä. Voisihan tuonne lähteäkin. Ovathan hengelliset

► Ilkka Puhakka käsitteli miehen elämää totutulla mukautetulla tavalla.

◀ Tapahtuman musiikista vastasi mm. Juha Tapi.

► Seinäjoki Arenassa järjestetty Miestä väkevempi -tapahtuma huipentui ehtoolliseen, jonka asetussanat luki piispa Simo Peura.

asiat tulleet tutuiksi. Vaimo niistä oli paljonkin puhunut, usein tilaisuuksissa käynyt ja saanut yrittäjämiehensä ajoittain mukaan.

Veli lähti Seinäjoelle omalla autollaan, vaikka seurakuntalaisille oli bussikuljetus tarjolla. Hän ajatteli kenties lähtevänsä aikaisemmin pois, koska yrityksessä oli kyllä töitä viikonloppunakin. Hän sai kuitenkin kaksi muuta miestä mukaansa ja niin lähdettiin miehissä Seinäjoelle.

Päivän anti kosketti häntä väkevästi. Puheet ja laulut nostivat

esiin asioita, joita hän oli kätkenyt vuosia sisälleen ja joista vaimo oli usein hänelle puhunut. Jumala kosketti häntä. Yrittäjänä oli tullut tehtyä pieniä mitättömiltä tuntuvia tekoja, jotka tuntuivat tuolloin varsin yleiseltä businesselämässä. Nyt ne Jumala osoitti hänelle vääriksi teoiksi. Sunnuntain aikana syntyi päätös luopua entisestä. Maanantaina yrittäjä kertoi kokemuksensa ja päätöksensä porukalle. "Nyt olemme työstämme vastuussa Jumalalle. Ellemme näin menesty, työllämme ei ole siunausta"

Pirri puuttuu

Aamos 4v oli pääsyt isin kanssa Miestä väkevempi -tapahtumaan. Seuraavana päivänä Seinäjoki Arenaa ohitettaessa Aamos muisti päivän, jolloin oli saanut olla isin kanssa miesten joukossa. Niinpä hän sanoi; äiti ei voi tulla isin ja Aamoksen kanssa tuonne, kun äidille ei ole pirriä.

Perinteitä kunnioittaen

Meille Tosimies -lehdessä Miestä väkevempi -tapahtumaperinne

on erittäin tärkeä, lanseerattiinhan Tosimies -lehti aikoinaan juuri ensimmäisessä Miestä väkevempi -tapahtumassa Hartwall Arenassa, Helsingissä ja lisäpotkua omalle työnäyllemme saimme kolme vuotta sitten Pirkkahallin tapahtumassa Tampereella.

Jäämme jännittyneenä odottelemaan, missä seuraava tapahtuma järjestetään, huhujen mukaan Kuopio olisi vahvasti esillä. Mutta olipa paikkakunta mikä tahansa, mukana ollaan eheytyvässä ja virkistäytymässä miesten kanssa.

www.bible.fi

Tule mukaan Lähi-idän raamattutyöhön

Jälleenrakenna Ghalan Raamattukeskus Omanissa.

Aloita raamattutyö Pohjois-Irakin Erbilissä.

Osallistu Suomen Pipliaseuran joulukeräykseen!

SAMPO 800018-55738
viestiin: joulukeräys

TEKSTIVIESTILLÄ 10€ tai 20€:
10E PSLAHJA 4753 tai 20E PSLAHJA 4753
numeroon 16303

NETTIMAKSUT www.bible.fi

Keräyslupa OKU1866A

Valoa kohti

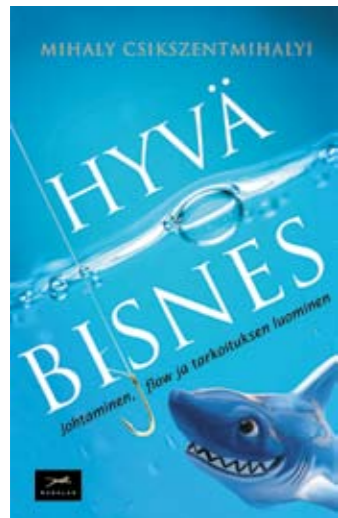
Piplia

Suomen Pipliaseura | PL 173 | 00161 HELSINKI | puh (09) 612 93 50

MÄ OLEN VAIN TÖISSÄ TÄÄLLÄ

Tarina kertoo turhautuneesta kirkonrakentajasta, joka kypsänä nosteli raskaita kiviä päällekkäin ja tunsu kovan työnsä mielettömäksi. Kun miehelle kerrottiin, että hän oli rakentamassa katedraalia, niin raskaat kivet alkoivat äkkiä tuntua keveiltä ja elämän kadonnut mielekkyys palasi.

Flow-käsitteen isä, Chigagon yliopiston professori Mihaly Csikszentmihalyi kertoo kirjassaan Hyvä bisnes: johtaminen, flow ja tarkoituksen luominen, miten new yorkilainen kalanperkaaja tunsu flow'n ja mielekkyyden työssään, kun hän suhtautui työhönsä innostuneesti, suunnitelmallisesti ja paneutuen.

Hyvä bisnes: johtaminen, flow ja tarkoituksen luominen
Mihaly Csikszentmihalyi
Rasalas Kustannus, 2007

Kirjoittaja korostaa, että kun ihminen saa itse hallita työtään, asettaa itselleen tavoitteita, suorittaa ja onnistuu, niin hän voi kokea täydellistä flow'ta ja onnea. Idea on kasvattaa työn kompleksisuutta. Täytyy nostaa aina vaatimustasoa ja lisätä haasteita, jotta henkisen energian voi keskittää viisaasti. Jos kysymys on kalan perkaamisesta niin vaikeuseroita ja haastetta ei voi lisätä loputtomasti, vaan rajat tulevat pian vastaan.

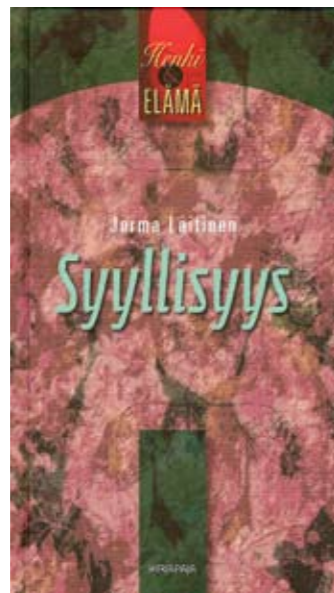
Csikszentmihalyi korostaa kirjassaan Hyvä bisnes: johtaminen, flow ja tarkoituksen luominen, miten tärkeä esimiehen on pitää työntekijät selvillä yrityksen arvoista, tarkoituksesta ja pyrkiä pitämään työntekijöiden motiva-

tion yllä lisäämällä sopivasti työn kompleksisuutta. Jokaisen meistä on tärkeää kokea miellyttävä flow-tila jollain elämän osa-alueella.

Flow auttaa keskittymään, unohtamaan arjen murheet ja se parantaa elämänlaatua. Mieli täytyy olla kohdistettu tiukasti kulloiseen tekemiseen. Muuten mieli ei rentoudu ja työn ilo katoaa. On vain niin tavallista elää mielessään toisessa paikassa ja toisessa ajassa. Tulis vain perjantai tai ensi kesänä sitten pääsen lomalle.

Läketieteen ja yhteiskuntatieteiden tohtori Jorma Laitinen pohtii syyllisyyttä Syyllisyys-kirjassaan. Hän pohtii, miten eri tavoin Vanha- ja Uusi testamentti suhtautuvat esimerkiksi sairauteen. Vanhan testamentin mukaan sairaus on seuraus ihmisen synneistä. Uudessa testamentissa sairaus on eräänlainen kutsu tai tarjous läsnäoloon. Siihen ei sisälly rangaistusta tai sen uhkaa.

Syyllisyyttä ei ole synnin palkkana eikä häpeää synnin polttimekkinä. Kun Jeesus tapaa syntymästään sokeana olleen miehen, hän torjuu opetuslastensa vanhan testamentin asenteen pohjalta nouseva kysymyksen, kuka on syyllinen ja kuka on tehnyt synnin, jonka seurauksena mies on syntynyt sokeana. Se, onko ihminen olosuhteiden voimaton uhri, vai onko hänellä itse mahdollisuus

Syyllisyys
Jorma Laitinen
Kirjapaja Oy, 2007

vaikuttaa elämäänsä, on vaikutusta häpeään ja syyllisyyteen.

"Jos olisitte sokeita, teitä ei syytettäisi synnistä, mutta te väitätte näkeväne ja sen tähden synti pysyy teissä (Joh. 9:41.) Jeesus osoitti fariseuksille, että heidän syntinsä oli pahin mahdollinen, eli Jumalan luottavan uskon puute. Laitinen kirjoittaa, miten fariseuksille oli kova paikka, kun halpa-arvoinen gallialainen rakennusmies saattoi heidät häpeään Jumalan edessä osoittamalla ristiriidan heidän sanoissaan ja teoissaan.

Häpeän hetkellä ihminen on henkisesti alastomana, paljaana ja sielu läpivalaistuna. Hän ei voi kätkeytyä. Syyllisyyttä ihminen voi katsoa lähes ulkopuolisin silmin, maailman tilaan aikaan ja olosuhteisiin sidottuna ilmiönä, jonka kohtaamiseen hän voi valmistautua halutessaan suunnitelmallisesti.

Syyllisyyden voi kohdata kylmästi laskelmoiden ja omaa puolustuspuheenvuoroon paneutuen. Häpeä yllättää meidät housut kintuissa. Laitisen kirja on mielenkiintoinen, mutta välillä kielelliset koukerot vaativat auetakseen aikamoista aivotyötä ja jopa filosofian perustietoja. Pohdiskellaan nyt-relevanssia ja aina-relevanssia ja tarkastellaan syyllisyyttä korrespondenssi-teorian valossa. Toisaalta mielihyvä tulee kirkkaiden ajatusten löytämisestä.

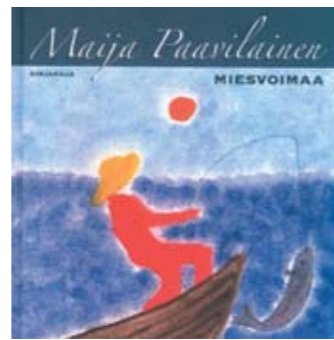
Helpolla tämä kirja ei lukijaansa päästä. Kuten Nietzsche nasevasti laukaisi "kun totuttaa omatuntonsa, se suutelee meitä samalla kun se puree." Syyllisyys on monisäräinen tunne, jota voidaan ostaa maalitauluksi, pilkkoa, eritellä, kiittää, kieltää, analysoida, paikata, repiä ja koota uudestaan. Tähän kaikkeen puuhasteluun Laitisen kirjasta voi olla apua.

Janne Viljamaa

MIESVOIMAA

Maija Paavilaisen uusin hauskein piirroksin kuvitettu aforismikoelma Miesvoimaa kertoo lämmöllä ja huumorilla miehistä sekä naisten ja miesten joskus niin mutkikkaasta yhteyselosta. Aina ei tiedä, odottaako kotona sohvalla Humbrey Bogart, Rölli-peikko vai Koskelan Jussi.

On pakko myöntää, että tuo

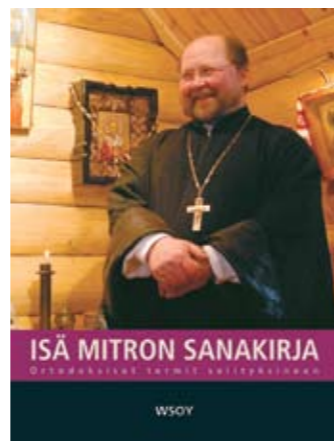
Miesvoimaa
Maija Paavilainen
Kirjapaja Oy, 2007

huumorin taso riippuu suuresti siitä, lukeeko kirja mies vai nainen... Ei silti, kyllä Paavilainen on löytänyt sen olennaisen varsin monta kertaa kirjansa sivuilla. Kirjan takakanteen hän on valinnut sangen moniselitteisen aforismin "Mieheessä on prinsssiä se, mitä nainen saa suudelluksi esiin".

Niistä "selvästi" naismaisista aatelmista voisi ottaa esimerkiksi "Miehen ostolistaan täytyy lisätä luettelo kielletyistä ruoka-aineista".

Niistä mieltä lämmittävistä aforismeista käykööt esimerkkinä "Miehet eivät käytä sanoja, he vaan saunovat" ja "Tosimies pitää suunnan myrskyssäkin".

Kimmo Janas

Isä Mitron sanakirja
Ortodoksiset termit selityksineen
Toim. Kalevi Koukkunen ja
Vuokko Hosia
WSOY, 2007

PAPPIA KYYDISSÄ

Luterilaisille ortodoksinen kirkko palvelusmenoiheen on näyttäytynyt aina kiehtovan erilaiselta suitsutuksineen, vihkivedenpirskotuksineen ja kulkuneineen.

Useimmille ainoa kosketus tähän kirkkokuntaan ovat televisoidut pääsiäisjumalanpalvelukset.

Nyt valaisua ortodoksisuuden ydinsanomaa ja termeihin tarjoaa vuorotteluvapaalla oleva Helsingin ortodoksisen seurakunnan pastori Mitro Repo, Isä Mitro – tuo varsinaisen positiivisuuden ruumiillistuma. Hän selvittää kirjassaan ortodoksisen uskon ja kirkon keskeisiä käsitteitä. Teoksessa korostuvat ortodoksisuuden tuhatvuotisten traditioiden elinvoima ja erityisesti sen karjalainen perinne.

Sanakirjan lähtökohta on ortodoksinen, mutta Isä Mitro on lisännyt siihen myös ekumeenisia huomioita. Ja kun kyseessä on Isä Mitro, ei kirjasta puutu huumoriakaan.

Kirjaan on ryhmitelty Isä Mitron Otodoksiviesti -lehteen kirjoittamat 85 Termien takana -artikkeliä seitsemäksi teemakokonaisuudeksi: Jumalanpalveluskirjoja, Ajankierto, Paastot, Juhlapäiviä – Kirkkojuhla, Vainajien muisto, Liturgisia käsitteitä ja Ortodoksisia perinteitä.

Isä Mitron tapa käsitellä asioita on kaksiosainen, ensin tulee etymologinen osuus ja sen jälkeen hartausjakso. Hän muuten käyttää ortodoksikirkosta myös nimitystä idän katolinen kirkko.

Mielenkiintoista ja mukaansa tempaavaa tekstiä täydentämään on Jutta Kuure ottanut 45 valokuvaa, jotka havainnollistavat omalta osaltaan kirkollisia toimituksia, kirkkorakennuksia ja esineistöä. Teoksessa on myös perusteellinen 3036 hakusanan termi-, nimi- ja sanahakemisto.

Kimmo Janas

RUKOILE KÄRSIVÄLLISESTI

Kirja Paavalin rukoukset on kristitylle niinsanottua vahvaa ruokaa ja saa lukijan hämmästelämään sitä voimaa ja sitoutumista, mikä hänellä oli monien vaikeuksien ja vastoinkäymisten kohdatessa. Tuntuu kuin Paavali juuri tuolla Jumalaan rukouksin tarttumisella olisi kääntänyt vastoinkäymisetkin voitoksi ja voimaksi Pyhän Hengen ja rakkauden käyttövoiman kautta.

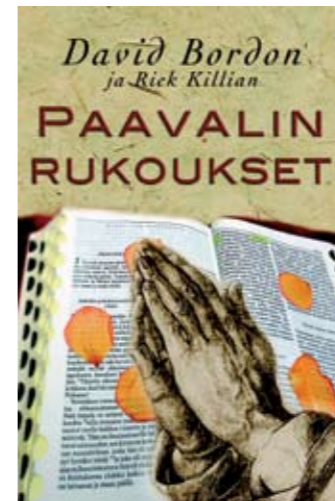
Hän kirjoitti kirjeensä seura-

kunnille ja Timoteuksen ja Filemonin kirjeet yksilökristityille ja Jumalan työtovereille ja omille työtovereilleen. Hänen omista viittauksistaankin on luettavissa, että kaikki hänen kirjeensä eivät ole mukana siinä Raamatussa, jota me luemme.

Ensimmäistä Tessalonikalaiskirjettä pidetään hänen ensimmäiseksi kirjoittamana ja siinä kehoitetaan luvussa 5 jakeessa 17 rukoilemaan lakkaamatta.

Vanhan testamentin aikoina rukoiltiin yleensä synagoogassa ja vain tietyissä paikoissa, mutta varmaan Paavaliakin tiesi Jeesuksen sanoneen, että tulevina aikoina ei paikalla ole niin väliä kunhan totiset rukoilijat rukoilevat hengessä ja totuudessa.

Timoteusta apostoli kehottaa 1 Tim 2:1-2 rukoilemaan ja kiittämään esivallan ja kaikkien ihmisten puolesta, että voitaisiin elää rauhassa ja levittää ympäristöön hyvää sanomaa Jumalan valtakunnasta.

Paavalin rukoukset
David Bordon ja Rick Killian
Uskon Sanan Kustannus Oy, 2007

Filippiäiskirjeen 1 jakeessa 9 apostoli rukoilee, että Filippiäisten rakkaus tulisi yhä runsaammaksi tiedossa ja kaikessa käsittämisesä. Kirjan tekijät toteavat Paavalin kirjoittaneen Filippiäiskirjeen vankina ollessaan ja kuitenkin sitä pidetään ilon kirjeenä. Paavali ei jäänyt olosuhteiden vangiksi vaan rukouksen avulla ja Jumalan sen kautta tuoman Pyhän Hengen lohdutuksen avulla hän eli ikäänkuin toisessa maailmassa sisäisen voiman avulla.

Kirjan luvussa 11 käsitellään

aihetta: Anna kärsivällisyytesi kasvaa minussa 2 Tess 3:5 Herra ohjatkoon sydämenne Jumalan rakkauteen ja Kristuksen kärsivällisyyteen. Kirjoittajat toteavat, kuinka tässä pikaruoa ja jopa pika-avioliittojen ajassa ihmisiltä puuttuu sitä kärsivällisyyttä, mitä vaaditaan, että päästään osalliseksi niistä siunauksista mitä Jumalalla on varastossa omilleen, ja tietenkin kaikille ihmisille, jotka haluavat päästä niistä osallisiksi.

Kirja tulee lukijalle rakennukseksi siinä olevan mahdollisuuden kautta rukoilla Paavalin rukouksia oman itsensä puolesta sekä rukoilla näitä rukouksia muiden ihmisten puolesta laittaen uuden nimen vapaaksi jätettyyn tilaan. Teos on rakennettu kolmeen osaan 1 Paavalin opetukset rukouksesta 2 Paavalin rukouksien rukoileminen 3 Paavalin elämä, siinä luodaan lyhyt katsaus Apostolin elämänsä kaareen.

Paavali rukoilee Ef 1. luvussa että Jumala avaisi Efesolaisten silmät, että he tietäisivät mikä on se toivo mihin Jumala on heidät kutsunut ja miten suuri hänen perintönsä kirkkaas hänen pyhissään.

Paavalin rukoukset ja esimerkki eivät jätä lukijaa kylmäksi vaan tekee selväksi Jumalan mahdollisuuksien ylivoiman kaikenlaisissa tilanteissa ja olosuhteissa. Suositeltavaa luettavaa vaikkapa joulun alla, ja jopa jouluna.

Samuel Saarevirta

MIEHILLÄ EI MENE HYVIN

Nyt kun naisten vapautusliikkeen voimahahmoin kuulunut Doris Lessingkin on saanut Nobelinsa, voidaan huomio kääntää miesten pahoinvoinnin puoleen. Tasa-arvokysymys nähdään helposti joko- tai-tilanteena, kun se pikemminkin on sekä-että-asetelma.

Vallitseva keskustelukulttuuri on yksipuolinen. Pimentoon on jäänyt tasa-arvon toinen puoli; miehet ovat monella elämäalueella

Mies vailla tasa-arvoa
Toim. Arno Kotro ja Hannu T. Sepponen
Tammi Oy, 2007

naisia heikommassa asemassa. Suomalainen mies on syrjitty niin koulussa, kotona kuin työelämässäkin. Miesten elinikä on naisia lyhyempi, pitkäaikaistyöttömistä valtaosa on miehiä, samoin vangeista ja asunnottomista.

Runoilija Arno Kotro ja tamperealainen toimittaja Hannu T. Sepponen haastoivat lähes kolmekymmentä miestä pohtimaan oman sukupuolensa asemaa tämän päivän Suomessa. Mukana pohtimassa ovat mm. kirjailija Hannu Raittila, Stakesin tutkimusprofessori Matti Rimpelä, kirjailija Esa Sariola, lastenpsykiatri Jari Sinkkonen ja STTK:n talouspoliittinen asiantuntija Ralf Sund.

Kirjaan kirjoittaneet 27 eri alojen edustajaa tuovat esille julkisessa keskustelussa liian vähälle huomiolle jääneitä miesten sosiaalisia ja tasa-arvon ongelmia.

Kirjan toimittajaduo toivoo, että Mies vailla tasa-arvoa -kirja rohkaisisi aiempaa monipuolisempaan tasa-arvopohdintaan. He huomauttavatkin kirjan esipuheessa, että tasa-arvossa on kyse yhteisestä asiasta, joka edistyy vain moniäänisessä keskustelussa.

Kimmo Janas

Kristillinen miestenlehti
Tosimies
Toimiva ilmoitusväline!
Tilaa mediakortti (09) 5479 7410

HAPANKAALIA JA AMERIKAN PEKONIA

Kimmo Janas

Nyt kun citymaasturit kasvattavat vauhdilla markkinaosuuttaan meillä Suomessakin, päätimme vertailla, mitä suurvalloilla on tarjottavanaan tähän kisaan.

Täytyy myöntää, että valitut autot eivät ole aivan vertailukelpoisia, onhan kyseessä 1970-lukua huokuva Lada Niva ja uusinta teknologiaa edustava Dodge Nitro. Tunnustettakoon tässä yhteydessä, että testimme loppuvaiheessa tiedustelin huolestuneena Ladan maahantuojalta, Delta Motorilta, vaarantuvatko tulevaisuuden Alfa Romeo ja Lancia -koeajot, jos kerron rehellen mielipiteeni – kirkasotsaista toiminta-ajetiikkaa noudattaen – Venäjän lahjasta maasturimarkkinoille...

► Nivan käynnistykseen menee aluksi aikaa, mutta kunhan pääsee selville avainnippusta, homma alkaa pelittää.

Retrohenkeä maastoon

Kun istahdin ensimmäisen kerran Lada Nivan ohjauspyörän taakse, mieleeni nousivat lapsuuskesät Kunnasniemellä ja kauppareissut pölyisillä sorateilla Moskviitsin kyydissä. Nivan sisustus – kojelaudan japanilaista cd-soitinta lukuunottamatta – huokuu vanhaa 'neukkumeninkiä'. Jo 30 vuotta tuotannossa ollut Lada Niva onkin säilynyt lähes ennallaan vuosien varrella. Ehkä merkittävin muutos on tapahtunut konepellin alla,

jossa vanha 1,5-litrainen moottori on korvattu 1,7-litraisella bensiinimoottorilla, joka täyttää Euro4-päästöluokan kriteerit. Toisaalta kaasutin on vaihtunut suihkutustekniikkaan, joten ryyppyn käytön voi jo unohtaa.

Kesällä käynnistynyt maahan-tuonti on lähtenyt jopa yllättävän mukavasti liikkeelle. Kohderyh-mänä ovat vanha Niva-kanta (n. 650 kpl), ammatin tai harrastuk-sen vuoksi maastoautoa tarvitsevat sekä retrohenkisyyttä kaipaavat nuoret. Ei silti, vaikka Lada Niva

naurattaakin ja siitä irtoaa toinen toistaan mehevempiä vitsejä, se ei jää kiinni kovinkaan helposti vaan mylvii itsensä ylös pahimmistakin montuista. Auton kahluusvyvyys on 50 cm, mäennousukyky 58 astetta ja suurin sivukallistumakin peräti 40 astetta. Ja siinä se Nivan vahvuus juuri onkin. Se soveltuu käyt-töön, jossa ei tarvitse hienostella ja pelätä nupukkanahkaisten penk-kien likaantumista. Omimmillaan Niva onkin maaseudulla huonoilla pikkuteillä, joskin tällä autolla on maajussien turha kosiskella itsel-leen emäntiä.

Ajoon lähettäessä kohtaa ensimmäiset ongelmat, avainnippusta on kaksi avainta ja muoviläpys-kä. Yksi avain avaa oven ja toinen käynnistää moottorin. Jos siis ensin hipaisee tuolla muoviläpys-källä kojelaudassa olevaa vasta-kappaletta ja poistaa ajoneston päältä. Hipaisun jälkeen on aikaa 30 sekuntia käynnistää moottori, mikä tietää vipinä, että saa avai-met tungettua oikeinpäin virtaluk-koon. Varsinkin pimeällä toimen-pide on lähes mahdoton.

Muista puutteista voisi mainita istuinlämmityksen puuttumisen, toisaalta Niva onkin omassa ele-mentissään, kun kuski polkee

vauhtia toppahousut jalassa. Meteli auton sisällä on todella työko-nemainen, joten kovin syvällisiä parisuhdekeskusteluja ei ajaessa kannata käydä.

Oli muuten mielenkiintoista seu-rata bensiinimittarin toimintaa; tiu-

► Nivan tavaratilan koko on 263 litraa, joka laajenee takapenkit taitettuna 982 litraan asti.

kan oikean jälkeen mittari varoitti joka kerta bensa-olevan lopussa sytyttämällä merkkivalon...

Äijämäistä muotoilua

Dodge Nitron puikkoihin hypätes-sä värinät ovatkin sitten jo aivan eri luokkaa. Mutta onhan muist-tettava, että Nitron hinnalla saisi kolme Nivaa. Joten pakkohan sen

► Nivan ohjaamo huokuu menneiden aikojen henkeä – ja kieltämättä myös haisee sille...

▼ Nivan 1,7-litrainen moottori kehittää 81 hevosvoimaa ja vääntää 128 Nm 4000 kierroksella.

► Nitron erikoisuus on Load'n Go-ta-varatilan pohjalevy, joka liukuu runsaat 45 mm ulospäin lastauksen helpottamiseksi. Tavaratila on Nitrossa istuinten perus-asennossa jo 369 litraa, ja kun takais-tuimet taitetaan alas, kasvaa tavaratila 1994 litraan.

on jossain näkyä ja tuntua – siis muuallakin kuin lompakossa.

Nitron muotoilu on varsin uhit-televä, voisiko sanoa jopa äijämäi-nen, ja kääntää päätä tienvieruksil-la. Suuret, mahdollisimman etäälle sijoitetut renkaat sekä massiiviset

► Nitron sisätilat ovat tyylikkään pel-kistetyt.

pyöräkotelot vahvistavat auton it-sevarmaa olemusta.

Dodge Nitron ulkomuoto johtaa kuitenkin helposti harhaan, sillä itse asiassa on hyvin käytännöl-linen auto, joka muokkautuu tar-peen vaatiessa kovinkin erilaisiin elämäntilanteisiin.

Dodge Nitron perusmoottorina on tehokkaasti vääntävä ja yllät-

▼ Dodge Nitron perusmoottorina on 2,8 CRD, josta irtoaa 177 hv ja vääntöä 460 Nm.

▲ Istuimet ovat Ladassa jopa yllättävän mukavat. Takapenkille nousua haittaa kaksioisuus.

▲ Nitron kyytiin on helppo istahtaa leveiden ovien ansiosta.

▼ Ladan jatkuvaa nelivetoa tukemassa on alennusvaihteisto.

▼ Dodgella neliveto kytketään elektronisesti päälle.

▶ tävän taloudellinen 2.8-litrainen Common-rail diesel. Kaveriksi dieselmootorille saa viisiporaisen automaattivaihteiston, vaihtoehtona löytyy myös kuusivaihteinen manuaali. Jos sattuu kaipaamaan rivakampaa menoa, voi tietysti hankkia 4.0-litraisen V6 bensakoneen, josta irtoaa 260 hevosvoimaa ja 360 Nm:n vääntö.

Siinä missä Nivassa oli jatkuva neliveto, Nitrossa käytetään elektronisesti kytkettävää nelivetoa, mikä tietysti näkyy myös polttoaineenkulutuksessa.

Nitro on Nivaa selvästi kaupunkimaisempi eli aivan yhtä huo-

▶ Nivan takaluukun avaaja on jostain syystä piilotettu takaistuimen tuhkakupin alle.

▼ Ladassa takaluukun kahva rappaantuu varsin nopeasti Suomen keliolosuhteissa.

noihin tilanteisiin ei sillä uskalla antautua.

Dodge on panostanut autonsa ohjaamon viihtyvyyteen venäläistä kumppania enemmän. Amerikkalaishenkisesti autoilusta pitää pystyä myös nautiskelemaan, joten mukana on jos jonkinlaista herkkua vakionopeudensätimistä, rengaspainemontoreihin ja peruutustutkiin. Ja kun Nivassa veivattiin ikkunat als vielä takavuosien tyyliin käsipelillä, Nitrossa asia hoituu sähköisesti samoin kuin etuistuimen säätökin. Matkustamon käytännöllisyyttä lisäävät 65/35 -suhteessa taittavat

▶ Dodgella on panostettu myös sisätilojen viimeistelyyn.

▼ Nitron perä on huomattavasti jyrkempi kuin venäläissarensa.

▲ Lada Nivan muotoilu on auttamattomasti vanhanaikaista.

▲ Dodge Nitron massiivinen keula uhoaa.

▲ Niva on suunniteltu työntekoon eikä turhaan hienosteluun.

▲ Nitron pyöräkotelot turpoavat äijämäisesti ulospäin.

Lada Niva

Dodge Nitro

	Lada Niva	Dodge Nitro
Moottori	nelisylinterinen rivimoottori, bensiini	Common-rail diesel
Syl.til.	1690 cm ³	2768 cm ³
Teho	59,5 kW/81 hv	130 kW/177 hv
Vääntö	128 Nm/4000 r/min	460 Nm/2000 r/min
Veto	jatkuva neliveto	etuveto
Vaihteisto	5-portainen manuaali	5-vaihteinen automaatti
Pituus	3720 mm	4584 mm
Leveys	1680 mm	1856 mm
Korkeus	1640 mm	1773 mm
Akseliväli	2200 mm	2763 mm
Maavara	220 mm	220/210 mm
Kahluusvyvyys	500 mm	482,6 mm
Lähestymiskulma	39 astetta	17 astetta
Jättökulma	36 astetta	34 astetta
Ylituskulma	36 astetta	20 astetta
Omamassa	1210 kg	2015 kg
Polttoaine	95 E	diesel
Polttoainesäiliö	45 l	70 l
Kulutus		
- kaupunki	12,0 l/100 km	12,2 l/100 km
- maantie	8,0 l/100 km	7,8 l/100 km
- yhdistelmä	9,5 l/100 km	9,4 l/100 km
CO2 -päästöt	233 g/km	250 g/km
Huippunopeus	137 km/h	182 km/h
Kiihtyvyys 0-100 km/h	19 s	10,5 s
Renkaat	175/80 R 16	235/65 R 17
Hinta	14.990 euroa	44.990 euroa
Koeajettu versio	14.990 euroa	45.790 euroa

▲ Nivan peilit eivät ole sieltä turvallisimmasta päästä.

▲ Nitrossakin on yllättävän pienet sivupeilit.

takaistuimet. Tarvittaessa myös etumatkustajan istuimen saa taitettua litteäksi, jolloin pystyy kuljettamaan jopa 2,6 metrin lautataravaa isännän iltapuhteita varten.

Kummallekin autolle löytyy varmasti oma asiakaskuntansa, sen verran persoonallisia Niva ja Nitro ovat.

autokatat

www.suolakauppa.com
tel. (02) 733 7336

SÄÄSEMAT JA AJONEUVOJEN TIETOSIRUT

ILKKA LILJA OY
PL 11 (ITU 2)
40531 JYVÄSKYLÄ
014 372 2134
iloy@iloy.fi
www.iloy.fi

TOSIMIES NYT MYÖS NETISSÄ!

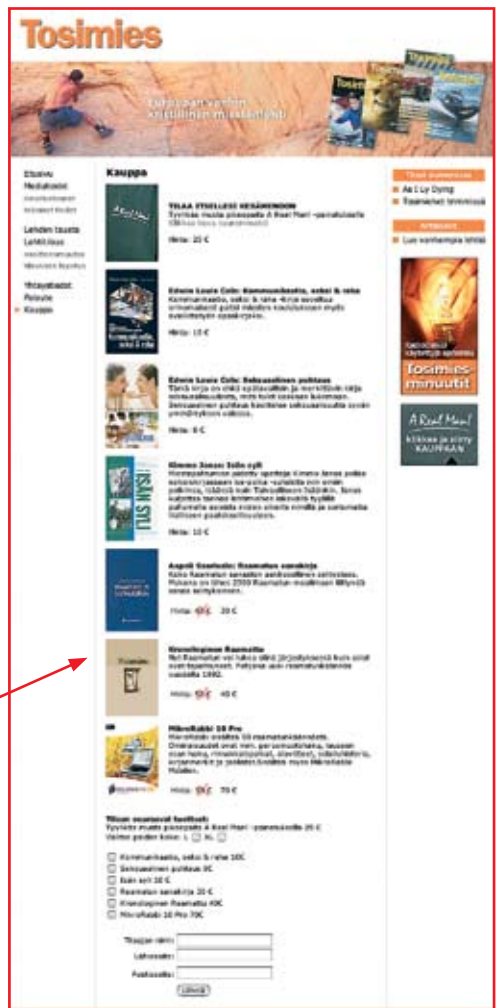
Moni lehdestämme kiinnostunut on eksynyt varsin mielenkiintoisille sivuille laittaessaan Googleen hakusanaksi 'tosimies'. Kyseessä ei kuitenkaan ole mikään tekkarihuumori, kaikki tosimes-alkuiset domainosoitteet vain tuntuvat keskittyneen lehtemme tyylistä poikkeavan tosimehuden esittelyyn. Mutta kun naputat osoitekenttään www.tosimies-lehti.fi, jo alkaa löytyä oikeaa sisältöä.

Sivulta löydät myös takavuosina kuullut Tosimes-minuuttien ajatukset.

Kaupasta voit käydä tilaamassa välttämättä me kirjat ym. tuotteet.

Lehden tilaus ja osoitteenmuutos käy kätevästi omissa osiossaan.

Myös vanhempiin numeroihin voit tutustua pdf-muodossa.